

ZAKON O METROLOGIJI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se organizacija poslova metrologije, zakonske merne jedinice i etaloni Republike Srbije, stavljanje na tržište, odnosno isporučivanje na tržište, kao i upotreba merila, ocenjivanje usaglašenosti merila sa propisanim zahtevima, prethodno upakovani proizvodi, važenje inostranih znakova i dokumenata, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za metrologiju.

Cilj

Član 2.

Cilj ovog zakona je da obezbedi:

- 1) upotrebu mernih jedinica usklađenih sa Međunarodnim sistemom jedinica;
- 2) jedinstveno merenje u Republici Srbiji i poverenje u rezultate merenja sprovedenih radi zaštite potrošača, života i zdravlja ljudi i životinja, zaštite životne sredine, opšte bezbednosti i zaštite prirodnih resursa;
- 3) sledivost etalona Republike Srbije do međunarodnih etalona ili nacionalnih etalona drugih država;
- 4) slobodnu trgovinu i spreči nepotrebne prepreke u trgovini;
- 5) podršku i razvoj odgovarajuće metrološke infrastrukture koja obezbeđuje sledivost mernih rezultata;
- 6) usmeravanje i finansiranje metroloških istraživačkih i razvojnih aktivnosti;
- 7) brzo, tačno i lako razumljivo saopštavanje i prenošenje informacija o metrološkim pitanjima.

Primena

Član 3.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje zakonska kontrola merila, primenjuju se na merila koja se upotrebljavaju za merenja u oblasti zaštite zdravlja i opšte bezbednosti, zaštite životne sredine, kontrole i bezbednosti saobraćaja, kao i u prometu roba i usluga.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuju uslovi za stavljanje merila na tržište, odnosno njegovo isporučivanje na tržište, kao i upotrebu primenjuju se jednako na sva merila bez obzira na njihovo poreklo.

Odredbe ovog zakona primenjuju se i na oblast odbrane, osim planiranja, organizovanja, sprovođenja i nadzora metrološke delatnosti koja se obavlja za specifične potrebe odbrane, što uređuje ministar nadležan za poslove odbrane.

Dostupnost rezultata merenja

Član 4.

Rezultati merenja koja se vrše, na zahtev ili za potrebe državnih organa, u javnom interesu, naročito u oblasti zaštite zdravlja i opšte bezbednosti, kao i zaštite životne sredine dostupni su pravnim i fizičkim licima u skladu sa propisima kojima se uređuje dostupnost informacija od javnog značaja.

Značenje pojmova

Član 5.

Pojedini pojmovi u smislu ovog zakona imaju sledeće značenje:

1) *zakonske merne jedinice* su merne jedinice čija je primena obavezna u Republici Srbiji;

2) *etalon* predstavlja realizaciju definicije date veličine sa navedenom vrednošću veličine i pridruženom mernom nesigurnošću, tako da služi kao referenca;

3) *međunarodni etalon* je etalon priznat od potpisnika međunarodnog sporazuma;

4) *nacionalni etalon* je etalon Republike Srbije koji je odlukom organa državne uprave nadležnog za poslove metrologije priznat kao osnova za dodeljivanje vrednosti veličine drugim etalonima određene veličine;

5) *referentni materijal* je materijal dovoljno homogen i stabilan u odnosu na određena svojstva, koji je ustanovljen da odgovara predviđenoj upotrebi u merenju ili ispitivanju nazivnih svojstava;

6) *sertifikovani referentni materijal* je referentni materijal praćen sertifikatom koji obezbeđuje jednu ili više određenih vrednosti osobina sa pridruženim mernim nesigurnostima i dokazom o sledivosti korišćenjem validnih postupaka;

7) *sledivost* je osobina rezultata merenja pomoću koje se taj rezultat dovodi u vezu sa navedenom referencom posredstvom neprekidnog lanca etaloniranja od kojih svako doprinosi utvrđenoj mernoj nesigurnosti;

8) *etaloniranje* je postupak kojim se, pod određenim uslovima, u prvom koraku uspostavlja odnos između vrednosti veličina sa mernim nesigurnostima koje ostvaruju etaloni, i odgovarajućih pokazivanja sa pridruženim mernim nesigurnostima, a u drugom koraku, te se informacije koriste za uspostavljanje odnosa za dobijanje rezultata merenja iz pokazivanja;

9) *merilo* je uređaj koji se koristi za merenja, sam ili u sklopu sa jednim ili više dopunskih uređaja;

10) *zakonska metrološka kontrola* su aktivnosti zakonske metrologije koje obuhvataju: zakonsku kontrolu merila, metrološki nadzor i metrološku ekspertizu;

11) *zakonska kontrola merila* obuhvata sve zakonske aktivnosti kojima podležu merila kao što su ocenjivanje usaglašenosti, odobrenje tipa, overavanje merila i drugo;

12) *metrološki nadzor* je postupak zakonske metrološke kontrole kojim se proverava ispunjenost propisanih zahteva;

13) *metrološka ekspertiza* obuhvata službeni pregled merila koji služi kao dokaz pri donošenju odluka u postupcima pred sudom ili drugim organima;

14) ocenjivanje usaglašenosti merila je svaka aktivnost kojom se utvrđuje da li je pojedinačno merilo, partija merila ili proizvedena serija merila usaglašena sa svim propisanim zahtevima koji se primenjuju na taj tip merila;

15) normativni dokument je dokument Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology) kojim se potvrđuje pretpostavka o usaglašenosti sa propisanim bitnim zahtevima, a koji je objavljen u Službenom glasniku Evropske Unije;

16) ispitivanje tipa je postupak ocenjivanja usaglašenosti jednog ili više uzoraka određenog tipa merila čiji je rezultat izveštaj i/ili sertifikat o ispitivanju;

17) odobrenje tipa je odluka kojom se potvrđuje da je određeni tip merila usaglašen sa odgovarajućim propisanim zahtevima, a koja se donosi nakon prethodno sprovedenog postupka ispitivanja tipa merila, i na osnovu koje se izdaje uverenje o odobrenju tipa merila;

18) overavanje merila podrazumeva pregled čiji je rezultat označavanje (žigosanje) merila, odnosno izdavanje uverenja o overavanju merila;

19) isprava o usaglašenosti je sertifikat ili drugi dokument kojim se potvrđuje usaglašenost merila sa propisanim zahtevima;

20) prethodno upakovani proizvodi su proizvodi koji su upakovani bez prisustva kupca, pri čemu se količina tih proizvoda ne može promeniti bez promene pakovanja, odnosno bez otvaranja pakovanja pri čemu nastaje vidno oštećenje;

21) distribucija vremena je prenos zakonskog vremena od nacionalnog etalona vremena i frekvencije Republike Srbije do korisnika na teritoriji Republike Srbije;

22) stavljanje na raspolaganje merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca je svaka isporuka ovih proizvoda radi distribucije, potrošnje ili upotrebe, sa ili bez naknade;

23) stavljanje na tržište je prva isporuka merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca na tržište Republike Srbije;

24) popravka merila je skup tehnoloških postupaka kojima se merilo ili njegovi sklopovi, podsklopovi i sastavni delovi, uključujući mehanička oštećenja i softver dovode iz stanja u otkazu u ispravno stanje tako da mogu obavljati zahtevanu tehničku funkciju;

25) prepravka merila je aktivnost kojom se menjaju neke tehničke ili metrološke karakteristike kojima se ugrožava usaglašenost merila sa propisanim zahtevima, nakon čega se mora sprovesti delimično ili ponovno ispitivanje tipa merila, odnosno ocenjivanje usaglašenosti merila.

Drugi pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu, a nisu definisani u stavu 1. ovog člana, imaju značenje definisano zakonima kojima se uređuju tehnički zahtevi za proizvode, standardizacija i opšta bezbednost proizvoda.

II. ORGANIZACIJA POSLOVA METROLOGIJE

Obavljanje poslova metrologije

Član 6.

Poslove metrologije, u smislu ovog zakona, u Republici Srbiji obavljaju:

1) ministarstvo nadležno za poslove metrologije (u daljem tekstu: Ministarstvo);

2) organ uprave nadležan za poslove metrologije, odnosno Direkcija za mere i dragocene metale (u daljem tekstu: Direkcija);

3) privredni subjekti i druga pravna lica koja su ovlašćena za obavljanje poslova overavanja merila (u daljem tekstu: ovlašćena tela);

4) privredni subjekti i druga pravna lica imenovana za obavljanje poslova ocenjivanja usaglašenosti merila sa propisanim zahtevima (u daljem tekstu: imenovana tela);

5) imenovani nosioci nacionalnih etalona.

Direkcija

Član 7.

Direkcija ima svojstvo pravnog lica, sa pravima i dužnostima utvrđenim zakonom.

Sedište Direkcije je u Beogradu.

Direkcija ima svoje organizacione delove sa sedištem u Beogradu, Kruševcu, Nišu, Novom Sadu, Zrenjaninu i Subotici.

Član 8.

Direkcija obavlja sledeće poslove:

- 1) stara se o sistemu zakonskih mernih jedinica u Republici Srbiji;
- 2) razvija, ostvaruje, proglašava, čuva, održava, usavršava etalone Republike Srbije;
- 3) usklađuje i nadzire rad imenovanih nosilaca nacionalnih etalona;
- 4) obezbeđuje metrološku sledivost;
- 5) istraživanje i razvoj u oblasti metrologije;
- 6) sprovodi ispitivanje prethodno upakovanih proizvoda, radi provere ispunjenosti metroloških zahteva;
- 7) predstavlja Republiku Srbiju u međunarodnim i regionalnim metrološkim organizacijama, obezbeđuje izvršavanje obaveza koje proizlaze iz članstva u tim organizacijama, i uspostavlja saradnju u oblasti metrologije;
- 8) vrši metrološki nadzor;
- 9) ovlašćivanja privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila;
- 10) nadzire rad ovlašćenih tela;
- 11) ocenjivanja usaglašenosti merila;
- 12) odlučuje u upravnim postupcima iz oblasti metrologije;
- 13) obavlja poslove metrološke ekspertize;
- 14) priprema strategiju i propise iz oblasti metrologije;
- 15) vodi registar merila koja podležu zakonskoj kontroli i druge propisane evidencije;
- 16) obezbeđuje metrološke informacije i izdaje službeno glasilo;
- 17) distribucije vremena;

18) pruža stručnu pomoć i vrši obuke za obavljanje poslova u oblasti metrologije;

19) bavi se izdavačkom delatnošću;

20) obavlja i druge poslove iz oblasti metrologije u skladu sa zakonom.

Osim poslova iz stava 1. tač. 1) do 19) ovog člana Direkcija obavlja i poslove overavanja merila za čije overavanje nije propisano da ih obavljaju ovlašćena tela, odnosno za čije overavanje nema ovlašćenih tela.

Ovlašćena tela

Član 9.

Privredni subjekti i druga pravna lica mogu obavljati poslove overavanja merila ako ispunjavaju uslove, a naročito u pogledu:

1) registracije u odgovarajućem registru;

2) posedovanja sertifikata o akreditaciji;

3) stečenog obrazovanja, odnosno stručne osposobljenosti zaposlenih i drugih angažovanih lica u odgovarajućoj oblasti za koju se privredni subjekt i drugo pravno lice ovlašćuje, što se dokazuje položenim stručnim ispitom;

4) prostorija i opreme za rad;

5) nezavisnosti i nepristrasnosti u odnosu na lica povezana sa merilom koje je predmet overavanja;

6) vođenja evidencije o zahtevima za overavanje merila, planiranim i izvršenim pregledima i žigosanjima merila, kao i njenog dostavljanja Direkciji;

7) načina čuvanja, evidentiranja i razduživanja državnih žigova;

8) postupanja po prigovorima i žalbama na rad i donete odluke;

9) poverljivosti, odnosno čuvanja poslovne tajne;

10) osiguranja od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima u vezi sa poslovima overavanja merila.

Ministar nadležan za poslove metrologije (u daljem tekstu: Ministar) bliže propisuje uslove koje privredni subjekt treba da ispunjava u pogledu prostorija, opreme i zaposlenih i drugih angažovanih lica za obavljanje poslova overavanja merila, kao i način ispunjavanja uslova iz stava 1. ovog člana.

Ministar propisuje program polaganja stručnog ispita iz stava 1. tačka 3) ovog člana, kao i uslove i način polaganja tog ispita.

Član 10.

Direkcija rešenjem utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje poslova overavanja merila iz člana 9. ovog zakona.

Pri donošenju rešenja iz stava 1. ovog člana smatraće se da privredni subjekt, odnosno drugo pravno lice ispunjava uslove u pogledu kompetentnosti, poverljivosti, nezavisnosti i nepristrasnosti zaposlenih i angažovanih lica, kao i uslove u pogledu prostorija i opreme za rad ako je obim poslova pregleda i ispitivanja merila u celosti pokriven obimom poslova sadržanih u aktu o akreditaciji, koji je to pravno lice pribavilo u postupku akreditacije.

Zahtev za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana podnosi privredni subjekt i drugo pravno lice Direkciji.

Rešenje iz stava 1. ovog člana izdaje se na period od tri godine.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Direkcija će ukinuti ovlašćenje za obavljanje poslova overavanja merila ukoliko ovlašćeno telo prestane da ispunjava propisane uslove, kao i ukoliko ne obavlja poslove overavanja merila u skladu sa ovim zakonom i drugim propisama u oblasti metrologije.

Ovlašćeno telo podnosi zahtev za obnavljanje rešenja iz stava 1. ovog člana najkasnije tri meseca pre isteka perioda na koji je rešenje izdato.

Ako Direkcija ne odluči po podnetom zahtevu u roku od 60 dana od dana podnošenja zahteva iz stava 7. ovog člana, a najkasnije do dana isteka perioda na koji je rešenje izdato, ovlašćeno telo može da nastavi da obavlja poslove overavanja merila na osnovu postojećeg rešenja.

Na pitanja koja ovim zakonom nisu posebno uređena, a odnose se na postupak donošenja rešenja o ovlašćivanju, obnavljanju ovlašćivanja, odnosno ukidanju ovlašćenja primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Troškove overavanja merila koje sprovodi ovlašćeno telo snosi podnosilac zahteva za overavanje merila u visini koja je određena cenovnikom, koji utvrđuje ovlašćeno telo uz saglasnost Ministarstva, a na osnovu kriterijuma koje bliže uređuje Ministar.

Cenovnik iz stava 10. ovog člana ovlašćeno telo dužno je da dostavi Ministarstvu, radi dobijanja saglasnosti, u roku od mesec dana od dana dobijanja rešenja o ovlašćivanju.

Svaku izmenu cenovnika iz stava 10. ovog člana ovlašćeno telo dužno je da dostavi Ministarstvu, radi dobijanja saglasnosti.

Poslove overavanja merila ovlašćeno telo obavlja kao poverene poslove.

III. OBAVEZE OVLAŠĆENOG TELA

Član 11.

Ovlašćeno telo dužno je da:

- 1) obavlja poslove overavanja merila u skladu sa propisima i rešenjem o ovlašćivanju;
- 2) odmah obavesti Direkciju o svim promenama koje bi mogle uticati na ispunjenost propisanih uslova, kao i o svim promenama podataka o ovlašćenom telu;
- 3) vodi i redovno dostavlja Direkciji evidencije o overenim merilima, kao i o merilima čije je overavanje odbijeno;
- 4) u propisanim rokovima i na propisan način Direkciji dostavlja podatke za upis overenog merila u registar merila koja podležu zakonskoj kontroli;
- 5) prestane sa obavljanjem poslova overavanja merila u periodu suspenzije akta o akreditaciji.

Član 12.

Evidencija iz člana 11. stav 1. tačka 3) ovog zakona naročito sadrži podatke o:

1) imenu i adresi, odnosno poslovnom imenu i sedištu podnosioca zahteva za overavanje merila;

2) vlasniku, odnosno korisniku merila i njegovoj adresi;

3) nazivu, tipu, serijskom broju, kao i specifičnostima merila;

4) datumu planiranog pregleda;

5) datumu izvršenog pregleda i overavanja merila;

6) postavljenim žigovima, odnosno izdatim uverenjima o overavanju merila;

7) izdatim rešenjima o odbijanju overavanja merila.

Ovlašćeno telo dužno je da evidenciju iz stava 1. ovog člana čuva u periodu važenja žiga, a najmanje tri godine.

Na zahtev Direkcije, ovlašćeno telo dužno je da Direkciji dostavi evidenciju iz stava 1. ovog člana, kao i druge podatke.

Ministar bliže propisuje sadržinu i obrazac evidencije iz stava 1. ovog člana kao i način vođenja te evidencije.

Član 13.

Direkcija će ukinuti rešenje o ovlašćivanju ako se na osnovu obaveštenja iz člana 11. tačka 2) ovog zakona utvrdi da je ovlašćeno telo prestalo da ispunjava propisane uslove.

Direkcija će u celosti ili delimično ukinuti rešenje o ovlašćivanju i ako ovlašćeno telo u celosti ili delimično:

1) ne ispunjava propisane uslove utvrđene na osnovu zapisnika metrološkog inspektora;

2) poslove overavanja merila ne obavlja na propisan način, u skladu sa ovim zakonom;

3) pokazuje nedostatke iz člana 52. stav 3. ovog zakona u obavljanju poslova za koje je ovlašćeno;

4) dostavi obaveštenje Direkciji da prestaje da obavlja poslove overavanja merila, pre isteka perioda na koji je izdato rešenje o ovlašćivanju.

Pored razloga iz stava 2. ovog člana Direkcija će ukinuti, odnosno izmeniti rešenje o ovlašćivanju ukoliko je ovlašćenom telu izmenjen obim akreditacije.

Ovlašćeno telo koje dostavi obaveštenje iz stava 2. tačka 4) ovog člana dužno je da poslove overavanja merila obavlja do donošenja rešenja o ukidanju rešenja o ovlašćivanju.

Ovlašćeno telo kome je ukinuto rešenje iz razloga iz stava 2. tač. 1) i 3) ovog člana, ne može podneti novi zahtev za ovlašćivanje u roku od jedne godine od dana donošenja rešenja o ukidanju rešenja o ovlašćivanju, odnosno iz razloga iz stava 2. tačka 2) ovog člana u roku od tri godine od dana donošenja rešenja o ukidanju rešenja o ovlašćivanju.

Vođenje Registra ovlašćenih tela

Član 14.

Ministarstvo kao javnu knjigu vodi registar ovlašćenih tela za overavanje merila.

Direkcija će odmah obavestiti Ministarstvo o svim promenama podataka o ovlašćenom telu, a u vezi sa obavezom ovlašćenog tela iz člana 11. tačka 2) ovog zakona.

Način ovlašćivanja, vođenje registra ovlašćenih tela, kao i druga pitanja vezana za rad ovlašćenih tela bliže uređuje Ministar.

IV. METROLOŠKI SAVET

Član 15.

Radi davanja stručnih mišljenja i učestvovanja u realizaciji projektnih zadataka iz oblasti metrologije Vlada osniva Metrološki savet kao stručno savetodavno telo.

Metrološki savet:

- 1) daje stručna mišljenja u pogledu razvoja metrološkog sistema Republike Srbije;
- 2) predlaže naučne i obrazovne aktivnosti u oblasti metrologije;
- 3) predlaže prioritete u naučnim istraživačko-razvojnim projektima u oblasti metrologije.

Metrološki savet na zahtev Direkcije daje stručna obrazloženja, odnosno mišljenja povodom objavljenih metroloških informacija koje su od javnog interesa.

U Metrološki savet imenuju se istaknuti stručnjaci iz oblasti metrologije, predstavnici ministarstava i predstavnici zainteresovanih strana.

Metrološki savet ima predsednika i najmanje šest članova.

Metrološki savet donosi poslovnik o radu.

Stručne i administrativne poslove za potrebe Metrološkog saveta vrši Direkcija.

V. ZAKONSKE MERNE JEDINICE

Član 16.

Zakonske merne jedinice koje se upotrebljavaju u Republici Srbiji su:

- 1) jedinice Međunarodnog sistema jedinica (Systeme International d'Units, SI);
- 2) jedinice koje nisu obuhvaćene Međunarodnim sistemom jedinica, a koje se mogu koristiti u skladu sa ovim zakonom.

Zakonske merne jedinice iz stava 1. ovog člana, njihove nazive, oznake kao i način njihove upotrebe bliže uređuje Vlada.

VI. ETALONI

Etaloni Republike Srbije

Član 17.

Etalon Republike Srbije je etalon koji je odlukom o proglašenju priznat kao osnova za dodeljivanje vrednosti veličine drugim etalonima iste veličine i pomoću koga se najtačnije ostvaruje određena SI jedinica u Republici Srbiji (u daljem tekstu: nacionalni etalon).

Odluku iz stava 1. ovog člana donosi direktor Direkcije.

Direkcija razvija, ostvaruje, proglašava, čuva, održava i usavršava nacionalne etalone i obezbeđuje njihovu sledivost do međunarodnog nivoa.

Nacionalni etaloni moraju biti sledivi do odgovarajuće reference, odnosno međunarodnih etalona ili nacionalnih etalona drugih država sa odgovarajućim metrološkim karakteristikama.

Ministar bliže propisuje uslove i način utvrđivanja ispunjenosti uslova za priznavanje nacionalnih etalona za pojedine veličine iz stava 1. ovog člana, način provere ispunjavanja tih uslova, sadržaj odluke o proglašenju nacionalnog etalona, kao i uslove i način ukidanja odluke o proglašenju nacionalnog etalona.

VII. IMENOVANI NOSIOCI NACIONALNIH ETALONA

Član 18.

Direktor Direkcije može odluku iz člana 17. stav 1. ovog zakona doneti i za etalon koji se čuva, održava i čije se metrološke karakteristike unapređuju od strane drugog organa državne uprave, odnosno drugog pravnog lica.

Odlukom iz stava 1. ovog člana direktor Direkcije imenuje za nosioca nacionalnog etalona određene SI jedinice drugi organ državne uprave, odnosno drugo pravno lice.

Organ državne uprave, odnosno drugo pravno lice, imenuje se za nosioca nacionalnog etalona ako ispunjava propisane uslove, a naročito u pogledu:

- 1) stručne osposobljenosti zaposlenih i drugih angažovanih lica;
- 2) prostorija i opreme za rad;
- 3) obezbeđenja sledivosti do međunarodnog etalona ili nacionalnih etalona drugih država;
- 4) sistema menadžmenta kvalitetom.

Ministar bliže propisuje način i uslove za priznavanje nacionalnih etalona za pojedine veličine iz stava 1. ovog člana, uslove i način za imenovanje nosioca nacionalnog etalona, uslove i način korišćenja nacionalnog etalona, sadržaj odluke o proglašenju nacionalnog etalona i imenovanju nosioca nacionalnog etalona, uslove i način ukidanja odluke o proglašenju nacionalnog etalona i imenovanju nosioca nacionalnog etalona.

VIII. ZAKONSKA KONTROLA MERILA

Član 19.

Zakonska kontrola merila koristi se u funkciji:

- 1) prometa roba i usluga;
- 2) zaštite zdravlja ljudi i životinja i opšte bezbednosti;
- 3) zaštite životne sredine i prirodnih resursa;
- 4) kontrole i bezbednosti saobraćaja;
- 5) provere prethodno upakovanih proizvoda i boca kao mernih posuda.

Ministar bliže propisuje vrste merila iz stava 1. ovog člana za koje je propisano sprovođenje postupka ocenjivanja usaglašenosti, odobrenja tipa merila, odnosno overavanje merila, vremenske intervale periodičnog overavanja tih merila,

vrste merila čije overavanje obavlja Direkcija, vrste merila čije overavanje obavljaju ovlašćena tela.

IX. STAVLJANJE MERILA NA TRŽIŠTE

Član 20.

Merilo se stavlja na tržište ako je usaglašeno sa propisanim zahtevima, ako je njegova usaglašenost ocenjena prema propisanom postupku, ako je označeno u skladu sa propisima i ako ga prate propisane isprave o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija.

Ministar za pojedina merila bliže propisuje zahteve, postupke ocenjivanja usaglašenosti ili kombinaciju postupaka ocenjivanja usaglašenosti, označavanje, isprave o usaglašenosti i dokumentaciju iz stava 1. ovog člana.

Propis iz stava 2. ovog člana može se pozvati na srpski standard u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, kao i na normativni dokument.

Ministar sastavlja spisak standarda, odnosno normativnih dokumenata iz stava 2. ovog člana koji se objavljuju u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Imenovana tela

Član 21.

Ako je propisom iz člana 20. stav 2. ovog zakona utvrđeno da ocenjivanje usaglašenosti sprovodi imenovano telo, tim aktom se utvrđuju i uslovi koje to telo mora da ispuni.

Na način utvrđivanja ispunjenosti uslova za imenovanja, način imenovanja i rada imenovanog tela, vođenje registra imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila, prijavljivanje imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila odgovarajućoj međunarodnoj organizaciji, kao i na uslove i način oduzimanja imenovanja, nadzor nad radom imenovanih tela, kao i druge poslove u vezi sa imenovanjem, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode.

Odobrenje tipa merila

Član 22.

Ako se u propisanom postupku odobrenja tipa utvrdi da određeni tip merila ispunjava propisane zahteve Direkcija izdaje uverenje o odobrenju tipa merila.

Ako se nakon sprovedenog postupka odobrenja tipa merila utvrdi da taj tip merila nije usklađen sa propisanim zahtevima rešenjem se odbija izdavanje uverenja o odobrenju tipa merila.

Uverenje o odobrenju tipa merila se izdaje na zahtev domaćeg proizvođača, ovlašćenog uvoznika, odnosno ovlašćenog distributera stranog proizvođača merila.

Uverenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se u službenom glasniku Direkcije, kao i obaveštenje o povlačenju uverenja.

Ako se naknadno utvrdi da merilo ne ispunjava propisane zahteve Direkcija će ukinuti uverenje o odobrenju tipa merila.

Na akte iz st. 1, 2. i 5. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja tih akata.

Na postupak odobrenja tipa merila primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Ministar bliže uređuje uslove i način odobrenja tipa merila, tehničku dokumentaciju koju je potrebno priložiti, broj merila istog tipa koji treba dostaviti, sadržaj i način čuvanja izveštaja o sprovedenim ispitivanjima, način označavanja odobrenog tipa merila, način čuvanja tehničke dokumentacije i ispitanih merila, kao i uslove i način izmene i dopune, odnosno povlačenja izdatog uverenja o odobrenju tipa merila.

Overavanje merila

Član 23.

Overavanje merila vrši ovlašćeno telo, odnosno Direkcija nakon sprovedenog postupka pregleda merila čime se potvrđuje da je merilo u skladu sa odobrenim tipom merila, odnosno da ispunjava propisane metrološke zahteve.

Ukoliko ovlašćeno telo, odnosno Direkcija utvrdi da određeno merilo nije u skladu sa odobrenim tipom merila, odnosno da ne ispunjava propisane metrološke zahteve, donosi rešenje kojim odbija overavanje merila.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Overavanje merila može biti prvo, periodično ili vanredno.

Ovlašćeno telo, odnosno Direkcija dužno je da, na zahtev vlasnika, odnosno korisnika merila, izda uverenje o overavanju merila i kada je to merilo žigosano.

Na pitanja koja ovim zakonom nisu posebno uređena, a odnose se na postupak overavanja merila, izdavanja uverenja o overavanju merila, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Ministar bliže propisuje način i uslove overavanja merila, dokumentaciju u postupku overavanja, kao i način, uslove i rokove čuvanja potrebne dokumentacije.

Prvo overavanje merila

Član 24.

Prvom overavanju podležu nova merila za koja je prethodno sproveden postupak ispitivanja tipa, odnosno izdato uverenje o odobrenju tipa.

Prvom overavanju podležu i nova merila za koja nije izdato uverenje o odobrenju tipa u skladu sa propisom iz člana 19. stav 2. ovog zakona.

Merilo na prvo overavanje podnosi domaći proizvođač, ovlašćeni uvoznik, odnosno ovlašćeni distributer.

X. MERILA U UPOTREBI

Član 25.

Merila se upotrebljavaju u skladu sa njihovom namenom i moraju ispunjavati propisane zahteve.

Rezultati merenja dobijeni upotrebom merila iz stava 1. ovog člana moraju biti sledivi do nacionalnih etalona ili do nacionalnih etalona drugih država.

Ministar propisuje zahteve za merila, natpise i oznake na merilima, način utvrđivanja ispunjenosti tih zahteva, karakteristike opreme za utvrđivanje ispunjenosti

zahteva, sadržinu obrasca za rezultate ispitivanja, odnosno merenja, kao i metode merenja.

Obaveze vlasnika, odnosno korisnika merila

Član 26.

Vlasnici, odnosno korisnici merila dužni su da:

1) postavljaju i koriste merila na način kojim se obezbeđuje propisana tačnost merenja i u tom smislu odgovorni su za tehničku ispravnost merila i tačnost mernih rezultata;

2) održavaju merila u tehničkom stanju koje obezbeđuje tačnost merenja;

3) podnose na overavanje merila u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona;

4) vode evidenciju o merilima koja sadrži naročito podatke o početku upotrebe merila, kao i o održavanju i overavanju merila u upotrebi, u skladu sa propisima.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da merilo koje više ne upotrebljavaju na vidnom mestu označe oznakom: „merilo nije u upotrebi”.

Periodično overavanje merila

Član 27.

Periodičnom overavanju podležu merila koja su u upotrebi.

Periodično overavanje merila sprovodi se periodično, u propisanim vremenskim intervalima za određenu vrstu merila.

Merilo na periodično overavanje podnosi vlasnik, odnosno korisnik merila.

Za periodično overavanje brojila električne energije, vodomera, gasomera i merila koja koriguju zapreminu tečnosti odnosno gasa, korektora i merila toplotne energije odgovorna su lica koja prodaju vodu, odnosno lica odgovorna za merenje električne i toplotne energije i prirodnog gasa, u skladu sa propisima kojima se uređuju ove oblasti.

Vanredno overavanje merila

Član 28.

Vanrednom overavanju podležu merila na kojima je zbog kvara, odnosno drugih tehničkih nedostataka, u roku važenja državnog žiga, izvršena popravka, kao i merila za koja periodično overavanje nije izvršeno u propisanom roku.

Lice koje je izvršilo popravku merila iz stava 1. ovog člana dužno je da podnese merilo na vanredno overavanje.

Označavanje pri overavanju merila

Član 29.

Pri overavanju merila u Republici Srbiji merila se označavaju državnim žigovima.

Ministar propisuje vrstu, oblik i način stavljanja državnih žigova, koji se upotrebljavaju pri overavanju merila, rok njihovog važenja, kao i bliži oblik i sadržaj uverenja o overavanju merila i uverenja o odobrenju tipa merila.

Prestanak važenja žiga, odnosno uverenja o overavanju merila

Član 30.

Žig na merilu, odnosno uverenje o overavanju merila prestaje da važi, ako je:

- 1) istekao rok na koji je merilo overeno;
- 2) na merilu izvršena prepravka, odnosno popravka koja može uticati na njegove metrološke karakteristike;
- 3) merilo oštećeno na takav način da je moglo izgubiti neko svojstvo bitno za overavanje;
- 4) žig uništen, uklonjen, promenjen ili na bilo koji drugi način oštećen;
- 5) merilo promenom mesta ugradnje izgubilo svoje metrološke karakteristike.

Merilo čiji je žig odnosno uverenje o overavanju merila prestao da važi ne sme se upotrebljavati.

Etaloni i referentni materijali

Član 31.

Za overavanje merila upotrebljavaju se etaloni, odnosno referentni materijali za koje je obezbeđena metrološka sledivost na odgovarajući način.

Vanredni pregled merila u upotrebi

Član 32.

U slučaju sumnje u ispravnost merila, zainteresovano lice može tražiti od Direkcije vanredni pregled merila i izdavanje izveštaja o pregledu.

Troškove vanrednog pregleda merila snosi podnosilac zahteva, ako overeno merilo sa važećim žigom zadovoljava propisane metrološke zahteve.

Troškove vanrednog pregleda merila snosi lice koje je odgovorno za redovno overavanje merila, ako merilo ne zadovoljava propisane metrološke zahteve.

Ministar propisuje način vanrednog pregleda merila, sadržaj i rok čuvanja izveštaja o pregledu.

XI. METROLOŠKA EKSPERTIZA

Član 33.

Metrološku ekspertizu sprovodi Direkcija, nakon čega izdaje izveštaj o izvršenom pregledu.

Troškove metrološke ekspertize snosi podnosilac zahteva.

Ministar bliže propisuje sadržaj i postupak sprovođenja metrološke ekspertize.

XII. PRETHODNO UPAKOVANI PROIZVODI

Član 34.

Prethodno upakovani proizvodi mogu se staviti na tržište ili skladištiti sa namerom stavljanja na tržište samo ako ispunjavaju propisane metrološke zahteve.

Prethodno upakovanim proizvodima u smislu ovog zakona ne smatraju se besplatni uzorci koji se kao prethodno upakovani proizvodi koriste u marketingu i pružanju usluga.

Paker, ovlašćeni zastupnik pakera, odnosno uvoznik prethodno upakovanih proizvoda dužan je da obezbedi sprovođenje propisanog postupka utvrđivanja ispunjenosti propisanih metroloških zahteva, kao i dokumentaciju kojom se potvrđuje da prethodno upakovani proizvodi ispunjavaju propisane zahteve i njeno stavljanje na raspolaganje nadležnom organu.

Ministar bliže propisuje način i postupak ispitivanja prethodno upakovanih proizvoda radi provere ispunjenosti metroloških zahteva, zahteve za opremu koja se koristi prilikom merenja stvarne količine prethodno upakovanih proizvoda, metrološke zahteve koje moraju da ispune količine prethodno upakovanih proizvoda, način označavanja količina i dozvoljena odstupanja stvarnih količina od označenih nazivnih količina.

Znak usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima

Član 35.

Paker, odnosno ovlašćeni zastupnik pakera, odnosno uvoznik može da stavi znak usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima samo nakon sprovedenog propisanog postupka utvrđivanja ispunjenosti tih zahteva.

Paker, ovlašćeni zastupnik pakera, odnosno uvoznik prethodno upakovanih proizvoda koji su označeni znakom usaglašenosti mora dostaviti Direkciji pismeno obaveštenje o takvim proizvodima.

Direkcija na osnovu obaveštenja iz stava 2. ovog člana odobrava upotrebu znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima i vodi evidenciju o tome.

Obavezu iz stava 2. ovog člana imaju i pakeri koji imaju nameru da znakom usaglašenosti označe prethodno upakovani proizvod, odnosno svi oni koji koriste znak usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima.

Paker, ovlašćeni zastupnik pakera, odnosno uvoznik prethodno upakovanog proizvoda koji je označen znakom usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima je u obavezi da osigura ispunjenost posebnih zahteva propisanih za količinu, označavanje, dokumentovanje usaglašenosti količine prethodno upakovanih proizvoda sa metrološkim zahtevima, kao i zahteva za opremu koja se koristi u proizvodnji i internoj kontroli količine prethodno upakovanih proizvoda.

Ministar propisuje veličinu i oblik znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda, način postavljanja tog znaka, propisani postupak utvrđivanja ispunjenosti metroloških zahteva, kao i način i uslove dokumentovanja usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima.

Vanredno ispitivanje usaglašenosti prethodno upakovanih proizvoda sa metrološkim zahtevima

Član 36.

Vanredno ispitivanje prethodno upakovanih proizvoda radi provere usaglašenosti sa propisanim metrološkim zahtevima i odredbama ovog zakona sprovodi Direkcija na zahtev nadležnog organa, fizičkog ili pravnog lica.

Merne boce

Član 37.

Merne boce su boce koje imaju takva metrološka svojstva da njihov sadržaj može biti izmeren sa dovoljnom tačnošću kada su napunjene do određenog nivoa ili do određenog procenta ukupne zapremine.

Merne boce mogu se staviti na tržište ili skladištiti sa namerom stavljanja na tržište samo kada ispunjavaju propisane metrološke zahteve, kada imaju propisane natpise i kada su označene znakom proizvođača i znakom usaglašenosti.

Znak proizvođača kojim se na jasan i nedvosmislen način proizvođač identifikuje odobrava Direkcija na zahtev proizvođača.

Direkcija, u skladu sa pravilima potvrđenih međunarodnih sporazuma čiji je potpisnik Republika Srbija, prijavljuje nadležnim organima iz tih sporazuma znak proizvođača koji je odobrila.

Merne boce koje su namenjene za stavljanje na tržište podležu statističkim proverama ispunjenosti propisanih metroloških zahteva koje se vrše uzorkovanjem.

Ministar bliže propisuje zahteve za merne boce, dopuštena odstupanja zapremine, način i uslove odobravanja znaka proizvođača, veličinu i oblik znaka usaglašenosti, kao i natpise i oznake na bocama kao mernim posudama.

XIII. VAŽENJE INOSTRANIH ZNAKOVA I DOKUMENATA

Član 38.

U Republici Srbiji važe isprave i znaci usaglašenosti merila, kao i uverenja o odobrenju tipa merila, uverenja o prvom overavanju merila i žigovi, izdati u inostranstvu, ako su izdati u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Republika Srbija.

Pored isprava i znakova usaglašenosti merila iz stava 1. ovog člana, u Republici Srbiji Direkcija, odnosno imenovano telo mogu prihvatiti i rezultat ispitivanja merila koja su sprovedena od strane inostranih tela za ocenjivanje usaglašenosti ako obezbeđuju ispunjenost zahteva i postupaka koji su u Republici Srbiji propisani za ta merila.

XIV. FINANSIRANJE I TAKSE

Izvori finansiranja

Član 39.

Direkcija se finansira iz:

- 1) budžeta Republike Srbije i
- 2) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Takse

Član 40.

Za sprovođenje overavanja merila, metroloških ekspertiza, ispitivanja tipa merila, ispitivanja prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca radi provere ispunjenosti metroloških zahteva i drugih poslova koje sprovodi Direkcija u skladu sa ovim zakonom plaćaju se takse.

Visina taksi iz stava 1. ovog člana ista je za strana i domaća lica.

Visinu i način plaćanja taksi iz stava 1. ovog člana utvrđuje Vlada.

Takse iz stava 1. ovog člana uplaćuju se na odgovarajući račun za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije.

XV. NADZOR

Član 41.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Metrološki nadzor

Član 42.

Metrološki nadzor obuhvata nadzor nad merilima, prethodno upakovanim proizvodima i mernim bocama koji se stavljaju na tržište i nadzor nad merilima u upotrebi, kao i nadzor nad pravilnom upotrebom zakonskih mernih jedinca.

Metrološki nadzor u smislu ovog zakona vrši Direkcija preko lica ovlašćenih za vršenje metrološkog nadzora (u daljem tekstu: metrološki inspektor).

Metrološki inspektor mora imati položen stručni ispit za metrološkog inspektora.

Ministar bliže propisuje sadržaj i način sprovođenja stručnog ispita iz stava 3. ovog člana.

Član 43.

Metrološki inspektor mora imati službenu legitimaciju.

Ministar bliže propisuje obrazac i sadržinu legitimacije iz stava 1. ovog člana, uslove pod kojima se legitimacija izdaje, prestaje da važi, način na koji se uništava legitimacija koja je prestala da važi, kao i način vođenja evidencije o izdatim službenim legitimacijama.

Član 44.

U vršenju metrološkog nadzora metrološki inspektor ima pravo i dužnost da proverava:

1) da li je merilo koje je stavljeno na tržište usaglašeno sa propisanim zahtevima;

2) da li je usaglašenost merila sa propisanim zahtevima ocenjena prema propisanom postupku i da li je označeno u skladu sa propisima;

3) da li merilo prati propisana isprava o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija;

4) da li merilo koje je u upotrebi ispunjava uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima doneti na osnovu ovog zakona;

5) da li vlasnik, odnosno korisnik merila postavlja i koristi to merilo na način kojim se obezbeđuje propisana tačnost merenja;

6) da li vlasnik, odnosno korisnik merila to merilo održava u tehničkom stanju koje obezbeđuje tačnost merenja i da li vodi evidenciju o merilu;

7) da li je sprovedeno prvo, odnosno periodično overavanje merila;

8) da li je na merilu koje je u upotrebi prestao da važi žig, odnosno uverenje o overavanju merila;

9) da li je merilo nakon popravke podneto na vanredno overavanje merila;

10) da li je na prethodno upakovanom proizvodu koji je stavljen na tržište nazivna količina označena tačno, jasno i nedvosmisleno;

11) da li stvarna količina prethodno upakovanih proizvoda odstupa od nazivne količine;

12) da li su prethodno upakovani proizvodi označeni znakom usaglašenosti na propisani način;

13) da li merna boca koja je stavljena na tržište ispunjava propisane metrološke zahteve i da li je označena propisanim oznakama i natpisima;

14) da li se upotrebljavaju zakonske merne jedinice propisane ovim zakonom ili propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Član 45.

Nadzor nad merilima, prethodno upakovanim proizvodima i mernim bocama koji su stavljeni na tržište vrši Direkcija.

Ako se u vršenju nadzora iz stava 1. ovog člana utvrdi da merila, prethodno upakovani proizvodi i merne boce ne ispunjavaju propisane uslove metrološki inspektor naložiće otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u određenom roku i privremeno zabraniti stavljanje na tržište merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

Ako nedostaci iz stava 2. ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, metrološki inspektor doneće rešenje o povlačenju sa tržišta merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca.

Protiv rešenja iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba iz stava 4. ovog člana ne zadržava izvršenje rešenja.

Član 46.

Nadzor nad merilima koja su u upotrebi vrši Direkcija.

Ako se u vršenju nadzora iz stava 1. ovog člana utvrdi da merilo u upotrebi ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom ili propisima iz oblasti metrologije metrološki inspektor naložiće otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u određenom roku i privremeno zabraniti upotrebu merila do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

Ako nedostaci iz stava 2. ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, metrološki inspektor doneće rešenje kojim se zabranjuje upotreba merila.

Protiv rešenja iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba iz stava 4. ovog člana ne zadržava izvršenje rešenja.

Član 47.

Način vršenja metrološkog nadzora bliže uređuje Vlada.

Član 48.

Nadležni carinski organ dužan je da sarađuje sa drugim nadležnim organima u vezi sa kontrolom merila uvezenih na tržište Republike Srbije uzajamnim pružanjem informacija.

Nadzor nad radom imenovanih i ovlašćenih tela

Član 49.

Nadzor nad radom imenovanih tela vrši Ministarstvo.

Član 50.

Nadzor nad radom ovlašćenih tela u skladu sa ovim zakonom vrši Direkcija.

Član 51.

U vršenju nadzora proverava se:

- 1) da li ovlašćeno telo ispunjava propisane uslove;
- 2) da li je ovlašćeno telo obavestilo Direkciju o promeni koja bi mogla uticati na ispunjenost propisanih uslova;
- 3) da li ovlašćeno telo prilikom overavanja merila vrši pregled merila prema propisanom postupku i načinu pregleda merila, a u skladu sa planiranim datumom pregleda iz evidencije;
- 4) da li ovlašćeno telo obavlja overavanje merila u skladu sa propisanim uslovima;
- 5) da li ovlašćeno telo za pregled merila koje overava upotrebljava etalone, odnosno referentne materijale za koje je obezbeđena metrološka sledivost na odgovarajući način;
- 6) da li ovlašćeno telo ima i čuva dokumentaciju na propisani način i u propisanim rokovima.
- 7) da li ovlašćeno telo obavlja poslove overavanja merila u periodu suspenzije akta o akreditaciji.

Član 52.

Ako se utvrdi da ovlašćeno telo ili deo tog ovlašćenog tela ne radi u skladu sa propisima naložiće se otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u određenom roku.

Ako u roku iz stava 1. ovog člana ovlašćeno telo ne otkloni utvrđene nepravilnosti, odnosno ne dostavi Direkciji dokaz o tome, Direkcija će ukinuti rešenje o ovlašćivanju, u celosti ili delimično.

Direkcija će bez određivanja roka za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka ukinuti rešenje o ovlašćivanju u celosti ili delimično, ako se utvrdi:

1) da ovlašćeno telo nije razdužilo sve državne žigove koje je zadužilo od Direkcije, odnosno da je izgubilo važeći državni žig, osim u slučaju više sile;

2) da je ovlašćeno telo ponovilo utvrđenu nepravilnost koja bitno utiče na postupak overavanja merila.

3) da je ovlašćeno telo obavljalo poslove overavanja merila u periodu suspenzije akta o akreditaciji.

Protiv rešenja iz st. 2. i 3. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Ovlašćeno telo briše se iz registra ovlašćenih tela na osnovu konačnog rešenja o ukidanju rešenja o ovlašćivanju.

XVI. KAZNE NE ODREDBE

Član 53.

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice, novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik a novčanom kaznom od 50.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice:

1) ako ne upotrebljava zakonske merne jedinice koje su propisane ovim zakonom ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona (član 16);

2) ako stavi na tržište merilo koje nije usaglašeno sa propisanim zahtevima, čija usaglašenost nije ocenjena prema propisanom postupku, koje nije označeno u skladu sa propisima i koje ne prate propisane isprave o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija (član 20);

3) ako ne upotrebljava merila na propisan način kojim se osigurava tačnost merenja, ako ne održava merilo u tehničkom stanju koje obezbeđuje tačnost merenja i ne vodi evidenciju o njegovom održavanju i overavanju (član 26);

4) ako ne obezbedi prvo, periodično, odnosno vanredno overavanje merila (čl. 24, 27. i 28);

5) ako upotrebljava merilo čiji je žig, odnosno uverenje o overavanju merila prestao da važi (član 30);

6) ako stavi na tržište ili skladišti sa namerom stavljanja na tržište prethodno upakovane proizvode čija nazivna količina nije označena tačno, jasno i nedvosmisleno ili kada njihova stvarna količina odstupa od označene nazivne količine (član 34);

7) ako stavi na tržište ili skladišti sa namerom stavljanja na tržište prethodno upakovane proizvode koji nisu označeni znakom usaglašenosti na propisani način (član 35);

8) ako stavi na tržište mernu bocu koja ne ispunjava propisane metrološke zahteve i nije označena propisanim oznakama i natpisima (član 37);

9) ako metrološkom inspektoru ne omogući nesmetano obavljanje nadzora i ne pruži potrebne podatke i uvid u poslovnu dokumentaciju (čl. 44, 51. i 52).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 500 do 50.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

XVII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 54.

Podzakonski akti iz člana 9. st. 2. i 3, člana 10. stav 10. i člana 14. stav 3. ovog zakona, doneće se najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akti iz člana 12. stav 4, člana 16. stav 2, člana 17. stav 5, člana 18. stav 4, člana 19. stav 2, člana 20. stav 2, člana 22. stav 8, člana 23. stav 7, člana 29. stav 2, člana 32. stav 4, člana 33. stav 3, člana 34. stav 4, člana 35. stav 6, člana 37. stav 6, člana 40. stav 3, člana 42. stav 4, člana 43. stav 2. i člana 47. ovog zakona doneće se najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 55.

Do donošenja podzakonskih akata propisanih ovim zakonom primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 30/10), ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 56.

Sertifikati i uverenja o odobrenju tipa i overavanju merila, kao i oznake, odnosno žigovi izdati do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdati.

Rešenja koja se odnose na ovlašćivanje privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila, kao i na priznavanje važenja inostranih uverenja, žigova i znakova usaglašenosti izdata do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdata.

Član 57.

Postupci ocenjivanja usaglašenosti, postupak ispitivanja i odobrenja tipa merila, odnosno overavanja merila započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa odredbama Zakona o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 30/10).

Član 58.

Postupci koji se odnose na ovlašćivanje privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila, započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa odredbama ovog zakona.

Postupci priznavanja važenja inostranih uverenja, žigova i znakova usaglašenosti započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 59.

Metrološki inspektori koji nemaju položeni stručni ispit, a koji obavljaju poslove metrološkog nadzora dužni su da ovaj ispit polože u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu podzakonskog akta kojim se propisuje polaganje stručnog ispita.

Član 60.

Ovlašćena tela koja su do dana stupanja na snagu ovog zakona ovlašćena za obavljanje poslova overavanja merila dužna su da, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona usaglase svoje poslovanje sa ovim zakonom.

Zaposleni i druga angažovana lica u ovlašćenom telu iz stava 1. ovog člana dužna su da polože stručni ispit u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu podzakonskog akta kojim se propisuje polaganje stručnog ispita.

Član 61.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 30/10).

Član 62.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 6. Ustava Republike Srbije, kojim se utvrđuje da Republika Srbija, uređuje i obezbeđuje, između ostalog, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata i sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Oblast metrologije do sada je bila uređena Zakonom o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 30/10), kao i podzakonskim aktima donetim na osnovu tog zakona. Ovaj zakon je u potpunosti bio usaglašen sa evropskom regulativom u ovoj oblasti koja je važila u vreme njegovog donošenja. Nakon perioda primene ovog zakona u trajanju od pet godina praksa je pokazala da je u cilju efikasnijeg obavljanja poslova iz oblasti metrologije neophodno propisati nova zakonska rešenja.

Jedan od razloga za donošenje novog zakona o metrologiji sadržan je u potrebi daljeg usaglašavanja oblasti metrologije u Republici Srbiji sa praksom koja se primenjuje u ovoj oblasti u Evropskoj uniji. Ova potreba je naročito došla do izražaja nakon bilateralnog i eksplanatornog skринinga za Poglavlje 1 – Sloboda kretanja roba, održanih u 2014. godini, kao i činjenicom da je Međunarodna organizacija za zakonsku metrologiju donela novi međunarodni dokument OIML D1:2012 koji se odnosi na pitanja koja treba razmotriti prilikom izrade zakona vezanih za metrologiju.

Takođe, jedan od razloga za donošenje novog zakona o metrologiji sadržan je u potrebi novog razgraničenja poslova u oblasti metrologije između ministarstva nadležnog za poslove metrologije - Ministarstva privrede (u daljem tekstu: Ministarstvo) i organa uprave nadležnog za poslove metrologije - Direkcije za mere i dragocene metale (u daljem tekstu: Direkcija). Tako je važećim zakonom propisano da ovlašćivanje privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila vrši ministar nadležan za poslove metrologije donošenjem rešenja, a ovim zakonom propisuje se da će ove poslove obavljati Direkcija. Takođe, za razliku od važećeg zakona koji propisuje da nadzor nad stručnim radom imenovanih tela vrši Direkcija, novim zakonom propisuje se da nadzor nad radom imenovanih tela vrši Ministarstvo. Naime, razlog za predložena rešenja u vezi je sa evropskim intencijama koje se sastoje u koncentrisanju poslova u istom subjektu, i to poslova ovlašćivanja, odnosno imenovanja tela i poslova nadzora nad subjektima koji obavljaju te poslove. Budući da Direkcija raspolaže kadrom koji poseduje specifična stručna znanja za pojedine vrste merila za čije se overavanje i vrši ovlašćivanje, koji imaju ključnu ulogu i bez kojih ni u sadašnjem radu nije moguće sprovesti postupak, predloženim zakonskim rešenjem omogućiće se veća efikasnost, kako u postupku ovlašćivanja, tako i u vršenju nadzora nad radom ovlašćenih tela. Isto tako će i grupisanje poslova imenovanja tela za ocenjivanje usaglašenosti u oblasti metrologije i nadzora nad tim telima u Ministarstvu omogućiti racionalnije i efikasnije obavljanje tih poslova, pogotovu što u određenim oblastima Ministarstvo već ima iskustvo u obavljanju poslova imenovanja tela za ocenjivanje usaglašenosti prema propisima Republike Srbije koji su usaglašeni sa direktivama Evropske unije.

U oblasti ovlašćivanja, osim navedenih izmena, novim zakonom predloženo je da Ministarstvo daje saglasnost na cenovnik koji je utvrdilo ovlašćeno telo, za razliku od važećeg zakona koji propisuje da tu saglasnost daje Vlada. Na ovaj način se pojednostavljuje postupak dobijanja saglasnosti na cenovnik ovlašćenih tela.

Takođe, u ovoj oblasti, za razliku od važećeg zakona kojim je propisano da Direkcija obavlja i poslove overavanja merila za čije overavanje nema ovlašćenih tela, novim zakonom predloženo je da Direkcija obavlja i poslove overavanja merila

za čije overavanje nije propisano da ih obavljaju ovlašćena tela, odnosno za čije overavanje nema ovlašćenih tela čime će se obezbediti nesmetano obavljanje poslova overavanja merila.

Predložena su i nova rešenja u vezi sa Metrološkim savetom, kao stručnim savetodavnim telom koji osniva Vlada. Naime, po važećem zakonu Metrološki savet na zahtev Ministarstva daje stručna obrazloženja, odnosno mišljenja, povodom objavljenih metroloških informacija koje su od javnog interesa, dok se po ovom zakonu stručna obrazloženja, odnosno mišljenja dostavljaju na zahtev Direkcije, budući da Direkcija, u skladu sa Zakonom o ministarstvima, („Službeni glasnik RS”, br. 44/14, 14/15 i 54/15) obavlja stručne poslove i poslove državne uprave koji se, između ostalog, odnose na zakonske merne jedinice, etalone i merila. Ujedno, za razliku od važećeg zakona, novim zakonom propisuje se da se u Metrološki savet imenuju i predstavnici drugih ministarstava, kao i da stručne i administrativne poslove za potrebe ovog saveta vrši Direkcija.

Jedna od novina koja se uvodi ovim zakonom je i određivanje imenovanih nosilaca nacionalnih etalona određene SI jedinice koji može biti drugi organ državne uprave, odnosno drugo pravno lice, kao novog subjekta koji učestvuje u obavljanju poslova metrologije.

U cilju daljeg unapređenja metrologije u Republici Srbiji, novim zakonom prošireni su poslovi koje obavlja Direkcija, pa je u skladu sa ovim zakonom predloženo da Direkcija ubuduće obavlja i poslove usklađivanja i nadziranja rada imenovanih nosilaca nacionalnih etalona, već pomenuti poslovi ovlašćivanja privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila, pripremanja strategije i propisa iz oblasti metrologije, pružanja stručne pomoći i vršenju obuke za obavljanje poslova u oblasti metrologije, kao i bavljenje izdavačkom delatnošću.

U cilju obezbeđivanja stručne osposobljenosti lica koja vrše overavanje merila novim zakonom uvodi se polaganje stručnog ispita za ta lica. Takođe, obaveza polaganja stručnog ispita uvodi se i za lica ovlašćena za obavljanje poslova metrološkog nadzora – metrološke inspektore.

Predlagač je, radi stvaranja uslova za ispunjavanje zahteva za članstvo Republike Srbije u Svetskoj trgovinskoj organizaciji (STO) i EU, prilikom izrade ovog zakona, pored ostalog, imao u vidu elemente međunarodnih dokumenata Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (International Organization of Legal Metrology – OIML D1, OIML D2, OIML D9 i OIML D16). Takođe, ovaj zakon preuzima pojmove i definicije Međunarodnog rečnika termina u zakonskoj metrologiji, kao i pojmove i definicije Međunarodnog rečnika osnovnih i opštih termina u metrologiji.

Budući da se sva nova rešenja predložena ovim zakonom odnose na materiju koja se nije mogla urediti drugim pravnim aktom, a imajući u vidu i obim predloženih izmena, donošenje novog zakona o metrologiji predstavlja jedinu mogućnost.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Čl. 1, 2. i 3. Predloga zakona definišu se predmet, cilj i primena zakona.

Članom 4. Predloga zakona propisuje se načelo javnosti prema kome su rezultati merenja koja se vrše na zahtev ili za potrebe državnih organa, u javnom interesu, naročito u oblasti zaštite zdravlja i opšte bezbednosti, kao i zaštite životne sredine, dostupni javnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje dostupnost informacija od javnog značaja.

U članu 5. Predloga zakona definiše se značenje ključnih izraza koji se koriste za potrebe ovog zakona.

Članom 6. Predloga zakona definišu se subjekti koji u Republici Srbiji obavljaju poslove metrologije, u smislu ovog zakona. S tim u vezi, propisano je da ove poslove obavljaju: ministarstvo nadležno za poslove metrologije (u daljem tekstu: Ministarstvo), organ uprave nadležan za poslove metrologije, odnosno Direkcija za mere i dragocene metale (u daljem tekstu: Direkcija), privredni subjekti i druga pravna lica koja su ovlašćena za obavljanje poslova overavanja merila (u daljem tekstu: ovlašćena tela), privredni subjekti i druga pravna lica imenovana za obavljanje poslova ocenjivanja usaglašenosti merila sa propisanim zahtevima (u daljem tekstu: imenovana tela) i imenovani nosioci nacionalnih etalona.

Članom 7. Predloga zakona propisuje se da Direkcija ima svojstvo pravnog lica, sa pravima i dužnostima utvrđenim zakonom, da je njeno sedište u Beogradu, kao i da Direkcija ima svoje organizacione delove sa sedištem u Beogradu, Kruševcu, Nišu, Novom Sadu, Zrenjaninu i Subotici.

Članom 8. Predloga zakona propisuju se poslovi koje obavlja Direkcija. Pored poslova koji su bili propisani važećim zakonom, ovim zakonom propisuju se i novi poslovi koje obavlja Direkcija, i to: pripremanje strategije i propisa iz oblasti metrologije, pružanje stručne pomoći i vršenje obuka za obavljanje poslova u oblasti metrologije, kao i bavljenje izdavačkom delatnošću. Takođe, ovim članom propisuje se da Direkcija za mere i dragocene metale, pored ostalog, obavlja i poslove overavanja merila za čije overavanje nije propisano da ih obavljaju ovlašćena tela, odnosno za čije overavanje nema ovlašćenih tela.

Članom 9. Predloga zakona propisuju se uslovi koje privredni subjekti i druga pravna lica moraju ispunjavati da bi mogli obavljati poslove overavanja merila, i to uslovi u pogledu: registracije u odgovarajućem registru, posedovanja sertifikata o akreditaciji, stečenog obrazovanja, odnosno stručne osposobljenosti zaposlenih i drugih angažovanih lica u odgovarajućoj oblasti za koju se privredni subjekt i drugo pravno lice ovlašćuje koja se dokazuje položenim stručnim ispitom, prostorija i opreme za rad, nezavisnosti i nepristrasnosti u odnosu na lica povezana sa merilom koje je predmet overavanja, vođenja evidencije o zahtevima za overavanje merila, planiranim i izvršenim pregledima i žigosanjima merila, kao i njenog dostavljanja Direkciji, načina čuvanja, evidentiranja i razduživanja državnih žigova, postupanja po prigovorima i žalbama na rad i donete odluke, poverljivosti, odnosno čuvanja poslovne tajne, osiguranja od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima u vezi sa poslovima overavanja merila. Ovim članom propisuje se i da Ministar nadležan za poslove metrologije (u daljem tekstu: Ministar) bliže propisuje uslove koje privredni subjekt treba da ispunjava u pogledu prostorija, opreme i zaposlenih i drugih angažovanih lica za obavljanje poslova overavanja merila, kao i način ispunjavanja tih uslova. Takođe, ovim članom je propisano i da Ministar propisuje program polaganja stručnog ispita, kao i uslove i način polaganja tog ispita.

Članom 10. Predloga zakona propisano je da Direkcija rešenjem utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje poslova overavanja merila iz člana 9. ovog zakona, kao i da će se pri donošenju tog rešenja smatrati da privredni subjekt odnosno drugo pravno lice ispunjava uslove u pogledu kompetentnosti, poverljivosti, nezavisnosti i nepristrasnosti zaposlenih i angažovanih lica kao i uslove u pogledu prostorija i opreme za rad ako je obim poslova pregleda i ispitivanja merila u celosti pokriven obimom poslova sadržanih u aktu o akreditaciji, koji je to pravno lice pribavilo u postupku akreditacije. Ovim članom propisano je i da zahtev za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana podnosi privredni subjekt i drugo pravno lice Direkciji, da se rešenje izdaje na period od tri godine, da se protiv tog rešenja može izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Takođe, propisano je i da će Direkcija ukinuti ovlašćenje za obavljanje poslova overavanja merila ukoliko ovlašćeno telo prestane da ispunjava propisane uslove, kao i ukoliko ne obavlja poslove overavanja merila u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima u oblasti metrologije.

Ovim članom je takođe propisano da ovlašćeno telo podnosi zahtev za obnavljanje rešenja o ovlašćivanju najkasnije tri meseca pre isteka perioda na koji je rešenje o ovlašćivanju izdato i da, ako Direkcija ne odluči po podnetom zahtevu u roku od 60 dana od dana podnošenja zahteva iz stava 6. ovog člana a najkasnije do dana isteka perioda na koji je rešenje izdato, ovlašćeno telo može da nastavi da obavlja poslove overavanja merila na osnovu postojećeg rešenja. Takođe, propisano je da se na pitanja koja ovim zakonom nisu posebno uređena a odnose se na postupak donošenja rešenja o ovlašćivanju, obnavljanju ovlašćivanja odnosno ukidanju ovlašćenja primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak. Pored navedenog, propisano je i da troškove overavanja merila koje sprovodi ovlašćeno telo snosi podnosilac zahteva za overavanje merila u visini koja je određena cenovnikom, koji utvrđuje ovlašćeno telo uz saglasnost Ministarstva, a na osnovu kriterijuma koje bliže uređuje ministar, da je ovlašćeno telo dužno da cenovnik dostavi ministarstvu radi dobijanja saglasnosti u roku od mesec dana od dana dobijanja rešenja o ovlašćivanju, kao i da svaku izmenu cenovnika dostavi ministarstvu radi dobijanja saglasnosti, kao i da poslove overavanja merila ovlašćeno telo obavlja kao poverene poslove.

Članom 11. Predloga zakona propisuju se obaveze Ovlašćenog tela. U tom smislu, propisano je da je Ovlašćeno telo dužno da obavlja poslove overavanja merila u skladu sa propisima i rešenjem o ovlašćivanju, da odmah obavesti Direkciju o svim promenama koje bi mogle uticati na ispunjenost propisanih uslova, kao i o svim promenama podataka o ovlašćenom telu, da vodi i redovno dostavlja Direkciji evidencije o overenim merilima, kao i o merilima čije je overavanje odbijeno, da u propisanim rokovima i na propisan način Direkciji dostavlja podatke za upis overenog merila u registar merila koja podležu zakonskoj kontroli, kao i da je Ovlašćeno telo dužno da prestane sa obavljanjem poslova overavanja merila u periodu suspenzije akta o akreditaciji.

Članom 12. Predloga zakona propisuju se podaci koje sadrži Evidencija o overenim merilima, kao i o merilima čije je overavanje odbijeno. Ovim članom je takođe propisano da je ovlašćeno telo dužno da tu evidenciju čuva u periodu važenja žiga, a najmanje tri godine, kao i da tu evidenciju i druge podatke dostavi Direkciji na njen zahtev. Takođe, propisano je da Ministar bliže propisuje sadržinu i obrazac evidencije, kao i način vođenja te evidencije.

Članom 13. Predloga zakona propisuje se da će Direkcija ukinuti rešenje o ovlašćivanju ako se na osnovu obaveštenja iz člana 11. tačka 2) ovog zakona utvrdi da je ovlašćeno telo prestalo da ispunjava propisane uslove. Propisuje se i da će Direkcija u celosti ili delimično ukinuti rešenje o ovlašćivanju i ako ovlašćeno telo u celosti ili delimično: ne ispunjava propisane uslove utvrđene na osnovu zapisnika metrološkog inspektora; poslove overavanja merila ne obavlja na propisan način, u skladu sa ovim zakonom; pokazuje nedostatke u obavljanju poslova za koje je ovlašćeno, kao i ako dostavi Direkciji obaveštenje o prestanku obavljanja poslova overavanja merila pre isteka perioda na koji je izdato rešenje o ovlašćivanju. Takođe, ovim članom se propisuje i da će, pored razloga navedenih u stavu 2. ovog člana Direkcija ukinuti, odnosno izmeniti ovlašćivanje ukoliko je ovlašćenom telu izmenjen obim akreditacije. Takođe, propisuje se i da je ovlašćeno telo koje dostavi Direkciji obaveštenje o prestanku obavljanja poslova overavanja merila pre isteka perioda na koji je izdato rešenje o ovlašćivanju dužno da poslove overavanja merila obavlja do donošenja rešenja o ukidanju rešenja o ovlašćivanju. Ovim članom se propisuje i da ovlašćeno telo kome je ukinuto rešenje iz razloga iz stava 2. tač. 1) i 3) ovog zakona,

ne može podneti novi zahtev za ovlašćivanje u roku od jedne godine od dana donošenja rešenja o ukidanju rešenja o ovlašćivanju, odnosno u roku od tri godine od dana donošenja rešenja o ukidanju rešenja o ovlašćivanju iz razloga iz stava 2. tačka 2) ovog člana.

Članom 14. Predloga zakona propisuje se vođenje Registra ovlašćenih tela. U tom smislu, propisuje se da registar ovlašćenih tela za overavanje merila vodi Ministarstvo, kao javnu knjigu, kao i da će Direkcija odmah obavestiti Ministarstvo o svim promenama podataka o ovlašćenom telu, a u vezi sa obavezom ovlašćenog tela propisanom članom 11. tačka 2) Predloga zakona. Ovim članom je takođe propisano i da način ovlašćivanja, vođenje registra ovlašćenih tela, kao i druga pitanja vezana za rad ovlašćenih tela bliže uređuje Ministar.

Članom 15. Predloga zakona propisuje se da Vlada osniva Metrološki savet kao stručno savetodavno telo radi davanja stručnih mišljenja i učestvovanja u realizaciji projektnih zadataka iz oblasti metrologije. Ovim članom propisano je da Metrološki savet daje stručna mišljenja u pogledu razvoja metrološkog sistema Republike Srbije, predlaže naučne i obrazovne aktivnosti u oblasti metrologije i predlaže prioritete u naučnim istraživačko-razvojnim projektima u oblasti metrologije. Takođe, propisano je da Metrološki savet na zahtev Direkcije daje stručna obrazloženja, odnosno mišljenja povodom objavljenih metroloških informacija koje su od javnog interesa, kao i da se u Metrološki savet imenuju istaknuti stručnjaci iz oblasti metrologije, predstavnici drugih ministarstava i predstavnici zainteresovanih strana. Propisano je da Metrološki savet ima predsednika i najmanje šest članova, da donosi poslovnik o radu, kao i da stručne i administrativne poslove za potrebe Metrološkog saveta vrši Direkcija.

Članom 16. Predloga zakona propisuju se zakonske merne jedinice koje se upotrebljavaju u Republici Srbiji, i to: jedinice Međunarodnog sistema jedinica (Systeme International d'Units, SI), kao i jedinice koje nisu obuhvaćene Međunarodnim sistemom jedinica, a koje se mogu koristiti u skladu sa ovim zakonom. Takođe, propisano je da zakonske merne jedinice, njihove nazive, oznake kao i način njihove upotrebe bliže uređuje Vlada.

Članom 17. Predloga zakona propisuje se da je etalon Republike Srbije etalon koji je odlukom o proglašenju priznat kao osnova za dodeljivanje vrednosti veličine drugim etalonima iste veličine i pomoću koga se najtačnije ostvaruje određena SI jedinica u Republici Srbiji (u daljem tekstu: nacionalni etalon), kao i da Odluku iz stava 1. ovog člana donosi direktor Direkcije. Takođe je propisano da Direkcija razvija, ostvaruje, proglašava, čuva, održava i usavršava nacionalne etalone i obezbeđuje njihovu sledivost do međunarodnog nivoa i da nacionalni etaloni moraju biti sledivi do odgovarajuće reference, odnosno međunarodnih etalona ili nacionalnih etalona drugih država sa odgovarajućim metrološkim karakteristikama. Ovim članom je takođe propisano da ministar bliže propisuje uslove i način utvrđivanja ispunjenosti uslova za priznavanje nacionalnih etalona za pojedine veličine iz stava 1. ovog člana, način provere ispunjavanja tih uslova, sadržaj odluke o proglašenju nacionalnog etalona, kao i uslove i način ukidanja odluke o proglašenju nacionalnog etalona.

Članom 18. Predloga zakona propisuje se da Direktor Direkcije može odluku iz člana 17. stav 1. ovog zakona doneti i za etalon koji se čuva, održava i čije se metrološke karakteristike unapređuju od strane drugog organa državne uprave, odnosno drugog pravnog lica. Takođe, propisuje se da odlukom iz stava 1. ovog člana direktor Direkcije imenuje za nosioca nacionalnog etalona određene SI jedinice drugi organ državne uprave, odnosno drugo pravno lice, kao i da se organ državne uprave, odnosno drugo pravno lice, imenuje za nosioca nacionalnog etalona ako ispunjava propisane uslove, a naročito u pogledu: stručne osposobljenosti zaposlenih

i drugih angažovanih lica, prostorija i opreme za rad, obezbeđenja sledivosti do međunarodnog etalona ili nacionalnih etalona drugih država, kao i sistema menadžmenta kvalitetom. Ovim članom propisuje se i da Ministar bliže propisuje način i uslove za priznavanje nacionalnih etalona za pojedine veličine iz stava 1. ovog člana, uslove i način za imenovanje nosioca nacionalnog etalona, uslove i način korišćenja nacionalnog etalona, sadržaj odluke o proglašenju nacionalnog etalona i imenovanju nosioca nacionalnog etalona, uslove i način ukidanja odluke o proglašenju nacionalnog etalona i imenovanju nosioca nacionalnog etalona.

Članom 19. Predloga zakona propisuje se da se zakonska kontrola merila koristi u funkciji: prometa roba i usluga, zaštite zdravlja ljudi i životinja i opšte bezbednosti, zaštite životne sredine i prirodnih resursa, kontrole i bezbednosti saobraćaja, kao i provere prethodno upakovanih proizvoda i boca kao mernih posuda. Takođe je propisano da Ministar bliže propisuje vrste merila iz stava 1. ovog člana za koje je propisano sprovođenje postupka ocenjivanja usaglašenosti, odobrenja tipa merila, odnosno overavanje merila, vremenske intervale periodičnog overavanja tih merila, vrste merila čije overavanje obavlja Direkcija, kao i vrste merila čije overavanje obavlja ovlašćena tela.

Članom 20. Predloga zakona propisuje se da se merilo stavlja na tržište ako je usaglašeno sa propisanim zahtevima, ako je njegova usaglašenost ocenjena prema propisanom postupku, ako je označeno u skladu sa propisima i ako ga prate propisane isprave o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija. Propisano je i da Ministar za pojedina merila bliže propisuje zahteve, postupke ocenjivanja usaglašenosti ili kombinaciju postupaka ocenjivanja usaglašenosti, označavanje, isprave o usaglašenosti i dokumentaciju iz stava 1. ovog člana. Takođe je propisano da se propis iz stava 2. ovog člana može pozvati na srpski standard u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, kao i na normativni dokument. Propisano je i da Ministar sastavlja spisak standarda, odnosno normativnih dokumenata iz stava 2. ovog člana koji se objavljuju u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Članom 21. Predloga zakona propisuje se da ako je propisom iz člana 20. stav 2. utvrđeno da ocenjivanje usaglašenosti sprovodi imenovano telo, tim aktom se utvrđuju i uslovi koje to telo mora da ispuni. Takođe je propisano da se na način utvrđivanja ispunjenosti uslova za imenovanja, način imenovanja i rada imenovanog tela, vođenje registra imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila, prijavljivanje imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti merila odgovarajućoj međunarodnoj organizaciji, kao i uslove i način oduzimanja imenovanja, nadzor nad radom imenovanih tela kao i druge poslove u vezi sa imenovanjem primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje tehnički zahtevi za proizvode.

Članom 22. Predloga zakona propisuje se da ako se u propisanom postupku odobrenja tipa utvrdi da određeni tip merila ispunjava propisane zahteve Direkcija će izdati uverenje o odobrenju tipa merila, kao i da se, ako se nakon sprovedenog postupka odobrenja tipa merila utvrdi da taj tip merila nije usklađen sa propisanim zahtevima rešenjem odbija izdavanje uverenja o odobrenju tipa merila. Ovim članom je propisano i da se uverenje o odobrenju tipa merila izdaje na zahtev domaćeg proizvođača, ovlašćenog uvoznika odnosno ovlašćenog distributera stranog proizvođača merila, da se u službenom glasniku Direkcije objavljuje uverenje o odobrenju tipa merila, kao i obaveštenje o povlačenju uverenja, kao i da će, ako se naknadno utvrdi da merilo ne ispunjava propisane zahteve, Direkcija ukinuti uverenje o odobrenju tipa merila. Takođe, propisano je da se na uverenje o odobrenju tipa merila, rešenje kojim se odbija izdavanje uverenja o odobrenju tipa merila, kao i na ukidanje uverenja o odobrenju tipa merila može izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja tih akata, kao i da se na postupak odobrenja tipa

merila primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Ovim članom propisuje se i da Ministar bliže uređuje uslove i način odobrenja tipa merila, tehničku dokumentaciju koju je potrebno priložiti, broj merila istog tipa koji treba dostaviti, sadržaj i način čuvanja izveštaja o sprovedenim ispitivanjima, način označavanja odobrenog tipa merila, način čuvanja tehničke dokumentacije i ispitanih merila, kao i uslove i način izmene i dopune, odnosno povlačenja izdatog uverenja o odobrenju tipa merila.

Članom 23. Predloga zakona propisuje se da overavanje merila vrši ovlašćeno telo, odnosno Direkcija nakon sprovedenog postupka pregleda merila čime se potvrđuje da je merilo u skladu sa odobrenim tipom merila, odnosno da ispunjava propisane metrološke zahteve, da ukoliko ovlašćeno telo, odnosno Direkcija utvrdi da određeno merilo nije u skladu sa odobrenim tipom merila, odnosno da ne ispunjava propisane metrološke zahteve, donosi rešenje kojim odbija overavanje merila, kao i da se protiv tog rešenja može izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja. Takođe, propisano je da overavanje merila može biti prvo, periodično ili vanredno, da je ovlašćeno telo, odnosno Direkcija dužno da, na zahtev vlasnika, odnosno korisnika merila, izda uverenje o overavanju merila i kada je to merilo žigosano. Takođe je propisano i da se na pitanja koja ovim zakonom nisu posebno uređena, a odnose se na postupak overavanja merila, izdavanja uverenja o overavanju merila, primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak. Ovim članom propisano je i da Ministar bliže propisuje način i uslove overavanje merila, dokumentaciju u postupku overavanja, kao i način, uslove i rokove čuvanja potrebne dokumentacije.

Članom 24. Predloga zakona propisuje se da prvom overavanju podležu nova merila za koja je prethodno sproveden postupak ispitivanja tipa, odnosno izdato uverenje o odobrenju tipa, kao i da prvom overavanju podležu i nova merila za koja nije izdato uverenje o odobrenju tipa u skladu sa propisom iz člana 19. stav 2. ovog zakona. Takođe, propisano je da merilo na prvo overavanje podnosi domaći proizvođač, ovlašćeni uvoznik odnosno ovlašćeni distributer.

Članom 25. Predloga zakona propisuje se da se merila upotrebljavaju u skladu sa njihovom namenom i moraju ispunjavati propisane zahteve, da rezultati merenja dobijeni upotrebom merila iz stava 1. ovog člana moraju biti sledivi do nacionalnih etalona ili do nacionalnih etalona drugih država. Takođe je propisano da zahteve za merila, natpise i oznake na merilima, način utvrđivanja ispunjenosti tih zahteva, karakteristike opreme za utvrđivanje ispunjenosti zahteva, sadržinu obrasca za rezultate ispitivanja odnosno merenja kao i metode merenja propisuje Ministar.

Članom 26. Predloga zakona propisuje se dužnost vlasnika, odnosno korisnika merila, i to: da postavljaju i koriste merila na način kojim se obezbeđuje propisana tačnost merenja i da su u tom smislu ova lica odgovorna za tehničku ispravnost merila i tačnost mernih rezultata, da održavaju merila u tehničkom stanju koje obezbeđuje tačnost merenja, da podnose na overavanje merila u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, kao i da vode evidenciju o merilima koja sadrži naročito podatke o početku upotrebe merila kao i o održavanju i overavanju merila u upotrebi, u skladu sa propisima. Ovim članom propisano je i da su vlasnici, odnosno korisnici merila dužni da merilo koje više ne upotrebljavaju na vidnom mestu označe oznakom: „merilo nije u upotrebi”.

Članom 27. Predloga zakona propisuje se da periodičnom overavanju podležu merila koja su u upotrebi, da se periodično overavanje merila sprovodi periodično, u propisanim vremenskim intervalima za određenu vrstu merila. Takođe, propisano je da merilo na periodično overavanje podnosi vlasnik, odnosno korisnik merila, kao i da su za periodično overavanje brojila električne energije, vodomera,

gasomera i merila koja koriguju zapreminu tečnosti odnosno gasa, korektora i merila toplotne energije odgovorna lica koja prodaju vodu, odnosno lica odgovorna za merenje električne i toplotne energije i prirodnog gasa, u skladu sa propisima kojima se uređuju ove oblasti.

Članom 28. Predloga zakona propisuje se da vanrednom overavanju podležu merila na kojima je zbog kvara, odnosno drugih tehničkih nedostataka, u roku važenja državnog žiga, izvršena popravka, kao i merila za koja periodično overavanje nije izvršeno u propisanom roku. Takođe je propisano da je lice koje je izvršilo popravku merila iz stava 1. ovog člana dužno da podnese merilo na vanredno overavanje.

Članom 29. Predloga zakona propisuje se da se pri overavanju merila u Republici Srbiji merila označavaju državnim žigovima. Takođe je propisano da vrstu, oblik i način stavljanja državnih žigova, koji se upotrebljavaju pri overavanju merila, rok njihovog važenja kao i bliži oblik i sadržaj uverenja o overavanju merila i uverenja o odobrenju tipa merila propisuje Ministar.

Članom 30. Predloga zakona propisuju se slučajevi u kojima prestaje da važi žig na merilu, odnosno uverenje o overavanju merila, i to: ako je istekao rok na koji je merilo overeno, ako je na merilu izvršena prepravka, odnosno popravka koja može uticati na njegove metrološke karakteristike, ako je merilo oštećeno na takav način da je moglo izgubiti neko svojstvo bitno za overavanje, ako je žig uništen, uklonjen, promenjen ili na bilo koji drugi način oštećen, kao i ako je merilo promenom mesta ugradnje izgubilo svoje metrološke karakteristike. Takođe je propisano da se merilo čiji je žig odnosno uverenje o overavanju merila prestao da važi ne sme upotrebljavati.

Članom 31. Predloga zakona propisuje se da se za overavanje merila upotrebljavaju etaloni, odnosno referentni materijali za koje je obezbeđena metrološka sledivost na odgovarajući način.

Članom 32. Predloga zakona propisuje se vanredni pregled merila u upotrebi, odnosno da u slučaju sumnje u ispravnost merila, zainteresovano lice može tražiti od Direkcije vanredni pregled merila i izdavanje izveštaja o pregledu. Takođe je propisano da troškove vanrednog pregleda merila snosi podnosilac zahteva, ako overeno merilo sa važećim žigom zadovoljava propisane metrološke zahteve, kao i da troškove vanrednog pregleda merila snosi lice koje je odgovorno za redovno overavanje merila, ako merilo ne zadovoljava propisane metrološke zahteve. Ovim članom propisano je i da način vanrednog pregleda merila, sadržaj i rok čuvanja izveštaja o pregledu propisuje Ministar.

Članom 33. Predloga zakona propisuje se da metrološku ekspertizu sprovodi Direkcija, nakon čega izdaje izveštaj o izvršenom pregledu, kao i da troškove metrološke ekspertize snosi podnosilac zahteva. Takođe je propisano da Ministar bliže propisuje sadržaj i postupak sprovođenja metrološke ekspertize.

Članom 34. Predloga zakona propisuje se da se prethodno upakovani proizvodi mogu staviti na tržište ili skladištiti sa namerom stavljanja na tržište samo ako zadovoljavaju propisane metrološke zahteve, kao i da se prethodno upakovanim proizvodima u smislu ovog zakona ne smatraju besplatni uzorci koji se kao prethodno upakovani proizvodi koriste u marketingu i pružanju usluga. Ovim članom propisano je i da je paker, ovlašćeni zastupnik pakera, odnosno uvoznik prethodno upakovanih proizvoda dužan da obezbedi sprovođenje propisanog postupka utvrđivanja ispunjenosti propisanih metroloških zahteva, kao i dokumentaciju kojom se potvrđuje da prethodno upakovani proizvodi ispunjavaju propisane zahteve i njeno stavljanje na raspolaganje nadležnom organu. Takođe, propisano je i da Ministar bliže propisuje način i postupak ispitivanja prethodno upakovanih proizvoda radi

provere ispunjenosti metroloških zahteva, zahteve za opremu koja se koristi prilikom merenja stvarne količine prethodno upakovanih proizvoda, metrološke zahteve koje moraju da ispune količine prethodno upakovanih proizvoda, način označavanja količina i dozvoljena odstupanja stvarnih količina od označenih nazivnih količina.

Članom 35. Predloga zakona propisuje se da paker, odnosno ovlašćeni zastupnik pakera, odnosno uvoznik može da stavi znak usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima samo nakon sprovedenog propisanog postupka utvrđivanja ispunjenosti tih zahteva, da paker, ovlašćeni zastupnik pakera, odnosno uvoznik prethodno upakovanih proizvoda koji su označeni znakom usaglašenosti mora dostaviti Direkciji pismeno obaveštenje o takvim proizvodima, da Direkcija na osnovu tog obaveštenja odobrava upotrebu znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima i vodi evidenciju o tome, kao i da obavezu iz stava 2. ovog člana imaju i pakeri koji imaju nameru da znakom usaglašenosti označe prethodno upakovani proizvod, odnosno svi oni koji koriste znak usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima. Ovim članom propisano je i da je paker, ovlašćeni zastupnik pakera, odnosno uvoznik prethodno upakovanog proizvoda koji je označen znakom usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima u obavezi da osigura ispunjenost posebnih zahteva propisanih za količinu, označavanje, dokumentovanje usaglašenosti količine prethodno upakovanih proizvoda sa metrološkim zahtevima, kao i zahteva za opremu koja se koristi u proizvodnji i internoj kontroli količine prethodno upakovanih proizvoda. Takođe, propisano je i da veličinu i oblik znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda, način postavljanja tog znaka, propisani postupak utvrđivanja ispunjenosti metroloških zahteva, kao i način i uslove dokumentovanja usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima propisuje Ministar.

Članom 36. Predloga zakona propisuje se da vanredno ispitivanje prethodno upakovanih proizvoda radi provere usaglašenosti sa propisanim metrološkim zahtevima i odredbama ovog zakona sprovodi Direkcija na zahtev nadležnog organa, fizičkog ili pravnog lica.

Članom 37. Predloga zakona propisuje se da su merne boce, boce koje imaju takva metrološka svojstva da njihov sadržaj može biti izmeren sa dovoljnom tačnošću kada su napunjene do određenog nivoa ili do određenog procenta ukupne zapremine, da se merne boce mogu staviti na tržište ili skladištiti sa namerom stavljanja na tržište samo kada ispunjavaju propisane metrološke zahteve, kada imaju propisane natpise i kada su označene znakom proizvođača i znakom usaglašenosti, kao i da znak proizvođača kojim se na jasan i nedvosmislen način proizvođač identifikuje odobrava Direkcija na zahtev proizvođača. Ovim članom je takođe propisano i da Direkcija, u skladu sa pravilima potvrđenih međunarodnih sporazuma čiji je potpisnik Republika Srbija, prijavljuje nadležnim organima iz tih sporazuma znak proizvođača koji je odobrila. Ovim članom propisano je i da merne boce koje su namenjene za stavljanje na tržište podležu statističkim proverama ispunjenosti propisanih metroloških zahteva koje se vrše uzorkovanjem. Takođe, propisano je i da zahteve za merne boce, dopuštena odstupanja zapremine, način i uslove odobravanja znaka proizvođača, veličinu i oblik znaka usaglašenosti, kao i natpise i oznake na bocama kao mernim posudama bliže propisuje Ministar.

Članom 38. Predloga zakona propisuje se da u Republici Srbiji važe isprave i znaci usaglašenosti merila, kao i uverenja o odobrenju tipa merila, uverenja o prvom overavanju merila i žigovi, izdati u inostranstvu, ako su izdati u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Republika Srbija, kao i da pored isprava i znakova usaglašenosti merila iz stava 1. ovog člana, u Republici Srbiji Direkcija, odnosno imenovano telo mogu prihvatiti i rezultat ispitivanja merila koja su

sprovedena od strane inostranih tela za ocenjivanje usaglašenosti ako obezbeđuju ispunjenost zahteva i postupaka koji su u Republici Srbiji propisani za ta merila.

Članom 39. Predloga zakona propisuje se da se Direkcija finansira iz budžeta Republike Srbije i drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Članom 40. Predloga zakona propisuje se da se za sprovođenje overavanja merila, metroloških ekspertiza, ispitivanja tipa merila, ispitivanja prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca radi provere ispunjenosti metroloških zahteva i drugih poslova koje sprovodi Direkcija u skladu sa ovim zakonom plaćaju takse, kao i da je visina tih taksi ista za strana i domaća lica. Takođe, propisano je i da visinu i način plaćanja tih taksi utvrđuje Vlada, kao i da se te takse uplaćuju na odgovarajući račun za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije.

Članom 41. Predloga zakona propisuje se da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Članom 42. Predloga zakona propisuje se da metrološki nadzor obuhvata nadzor nad merilima, prethodno upakovanim proizvodima i mernim bocama koji se stavljaju na tržište i nadzor nad merilima u upotrebi, kao i nadzor nad pravilnom upotrebom zakonskih mernih jedinca. Ovim članom propisano je i da metrološki nadzor u smislu ovog zakona vrši Direkcija preko lica ovlašćenih za vršenje metrološkog nadzora (u daljem tekstu: metrološki inspektor), kao i da metrološki inspektor mora imati položen stručni ispit za metrološkog inspektora. Takođe, propisano je i da Ministar bliže propisuje sadržaj i način sprovođenja stručnog ispita za metrološkog inspektora.

Članom 43. Predloga zakona propisuje se da metrološki inspektor mora imati službenu legitimaciju. Ovim članom propisuje se i da Ministar bliže propisuje obrazac i sadržinu službene legitimacije za metrološkog inspektora, uslove pod kojima se ta legitimacija izdaje, prestaje da važi, način na koji se uništava legitimacija koja je prestala da važi, kao i način vođenja evidencije o izdatim službenim legitimacijama.

Članom 44. Predloga zakona propisuje se šta metrološki inspektor ima pravo i dužnost da proverava u vršenju metrološkog nadzora.

Članom 45. Predloga zakona propisuje se da nadzor nad merilima, prethodno upakovanim proizvodima i mernim bocama koji su stavljeni na tržište vrši Direkcija, da ako se u vršenju tog nadzora utvrdi da merila, prethodno upakovani proizvodi i merne boce ne ispunjavaju propisane uslove metrološki inspektor naložiće otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u određenom roku i privremeno zabraniti stavljanje na tržište merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, da će, ako nedostaci iz stava 2. ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, metrološki inspektor doneti rešenje o povlačenju sa tržišta merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca. Ovim članom propisano je i da se protiv rešenja o povlačenju sa tržišta merila, prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca može izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, kao i da žalba ne zadržava izvršenje rešenja.

Članom 46. Predloga zakona propisuje se da nadzor nad merilima koja su u upotrebi vrši Direkcija, da ako se u vršenju tog nadzora utvrdi da merilo u upotrebi ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom ili propisima iz oblasti metrologije metrološki inspektor naložiće otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u određenom roku i privremeno zabraniti upotrebu merila do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, kao i da ako nedostaci iz stava 2. ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, metrološki inspektor doneće rešenje kojim se zabranjuje upotreba merila. Ovim članom propisano je i da se protiv rešenja kojim se zabranjuje upotreba

merila može izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, kao i da žalba ne zadržava izvršenje rešenja.

Članom 47. Predloga zakona propisuje se da način vršenja metrološkog nadzora bliže uređuje Vlada.

Članom 48. Predloga zakona propisuje se da je nadležni carinski organ dužan da saraduje sa drugim nadležnim organima u vezi sa kontrolom merila uvezenih na tržište Republike Srbije uzajamnim pružanjem informacija.

Članom 49. Predloga zakona propisuje se da nadzor nad radom imenovanih tela vrši Ministarstvo.

Članom 50. Predloga zakona propisuje se da nadzor nad radom ovlašćenih tela u skladu sa ovim zakonom vrši Direkcija.

Članom 51. Predloga zakona propisuje se da se u vršenju nadzora proverava, i to: da li ovlašćeno telo ispunjava propisane uslove, da li je ovlašćeno telo obavestilo Direkciju o promeni koja bi mogla uticati na ispunjenost propisanih uslova, da li ovlašćeno telo prilikom overavanja merila vrši pregled merila prema propisanom postupku i načinu pregleda merila, a u skladu sa planiranim datumom pregleda iz evidencije, da li ovlašćeno telo obavlja overavanje merila u skladu sa propisanim uslovima, da li ovlašćeno telo za pregled merila koje overava upotrebljava etalone, odnosno referentne materijale za koje je obezbeđena metrološka sledivost na odgovarajući način, da li ovlašćeno telo ima i čuva dokumentaciju na propisani način i u propisanim rokovima, kao i da li ovlašćeno telo obavlja poslove overavanja merila u periodu suspenzije akta o akreditaciji.

Članom 52. Predloga zakona propisuje se da ako se utvrdi da ovlašćeno telo ili deo tog ovlašćenog tela ne radi u skladu sa propisima naložiće se otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u određenom roku, kao i da, ako u tom roku ovlašćeno telo ne otkloni utvrđene nepravilnosti, odnosno ne dostavi Direkciji dokaz o tome, Direkcija će ukinuti rešenje o ovlašćivanju, u celosti ili delimično. Ovim članom je propisano i da će Direkcija, bez određivanja roka za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, ukinuti rešenje o ovlašćivanju u celosti ili delimično, ako se utvrdi: da ovlašćeno telo nije razdužilo sve državne žigove koje je zadužilo od Direkcije, odnosno da je izgubilo važeći državni žig, osim u slučaju više sile, da je ovlašćeno telo ponovilo utvrđenu nepravilnost koja bitno utiče na postupak overavanja merila, kao i da je ovlašćeno telo obavljalo poslove overavanja merila u periodu suspenzije akta o akreditaciji. Ovim članom propisano je i da se protiv rešenja iz st. 2. i 3. ovog člana može izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, kao i da se ovlašćeno telo briše iz registra ovlašćenih tela na osnovu konačnog rešenja o ukidanju rešenja o ovlašćivanju.

Članom 53. Predloga zakona propisuju se kaznene odredbe.

Članom 54. Predloga zakona propisuju se rokovi u kojima će se doneti podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona.

Članom 55. Predloga zakona propisuje se da će se do donošenja podzakonskih akata propisanih ovim zakonom primenjivati propisi doneti na osnovu Zakona o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 30/10), ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Članom 56. Predloga zakona propisuje se da sertifikati i uverenja o odobrenju tipa i overavanju merila, kao i oznake, odnosno žigovi izdati do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdati. Ovim članom propisuje se i da rešenja koja se odnose na ovlašćivanje privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila, kao i na priznavanje važenja

inostranih uverenja, žigova i znakova usaglašenosti, izdata do dana stupanja na snagu ovog zakona, važe do isteka roka na koji su izdata.

Članom 57. Predloga zakona propisuje se da će se postupci ocenjivanja usaglašenosti, postupak ispitivanja i odobrenja tipa merila, odnosno overavanja merila započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviti u skladu sa odredbama Zakona o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 30/10).

Članom 58. Predloga zakona propisuje se da će se postupci koji se odnose na ovlašćivanje privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila, započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviti u skladu sa odredbama ovog zakona, kao i da će se postupci priznavanja važenja inostranih uverenja, žigova i znakova usaglašenosti započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončati u skladu sa odredbama ovog zakona.

Članom 59. Predloga zakona propisuje se da su metrološki inspektori koji nemaju položeni stručni ispit, a koji obavljaju poslove metrološkog nadzora dužni da ovaj ispit polože u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu podzakonskog akta kojim se propisuje polaganje ovog ispita.

Članom 60. Predloga zakona propisuje se da su ovlašćena tela koja su do dana stupanja na snagu ovog zakona ovlašćena za obavljanje poslova overavanja merila dužna da se, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona usaglase sa ovim zakonom. Takođe, propisano je i da su zaposleni i druga angažovana lica u ovlašćenom telu iz stava 1. ovog člana dužna da polože stručni ispit u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu podzakonskog akta kojim se propisuje polaganje stručnog ispita.

Članom 61. Predloga zakona propisuje se da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 30/10).

Članom 62. Predloga zakona propisano je stupanje na snagu ovog zakona.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna sredstva iz budžeta Republike Srbije jer su ista već opredeljena Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2016. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 103/15), na Razdelu 20, Glava 20.1, Program 1503, Funkcija 130, Programska aktivnost/Projekat 0004, u iznosu od 182.093.000 dinara.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 – prečišćeni tekst), imajući u vidu da postojeća pravna regulativa nije dovoljno efikasna za rešavanje iznetih problema bilo je potrebno po hitnom postupku pristupiti izradi i donošenju zakona o metrologiji.

VI. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

1. Određivanje problema koje zakon treba da reši

Oblast metrologije do sada je bila uređena Zakonom o metrologiji („Službeni glasnik RS”, broj 30/10), kao i podzakonskim aktima donetim na osnovu tog zakona. Ovaj zakon je u potpunosti bio usaglašen sa evropskom regulativom u ovoj oblasti koja je važila u vreme njegovog donošenja.

Nakon perioda primene ovog zakona u trajanju od pet godina praksa je pokazala da je u cilju efikasnijeg obavljanja poslova iz oblasti metrologije neophodno propisati nova zakonska rešenja, naročito imajući u vidu potrebu daljeg usaglašavanja oblasti metrologije u Republici Srbiji sa praksom koja se primenjuje u ovoj oblasti u Evropskoj uniji. Ova potreba je naročito došla do izražaja nakon bilateralnog i eksplanatornog skrininga za Poglavlje 1 – Sloboda kretanja roba, održanih u 2014. godini, kao i činjenicom da je Međunarodna organizacija za zakonsku metrologiju (OIML) donela novi međunarodni dokument OIML D1:2012 koji se odnosi na pitanja koja treba razmotriti prilikom izrade zakona vezanih za metrologiju.

U skladu sa važećim zakonom ministarstvo nadležno za poslove metrologije - Ministarstvo privrede (u daljem tekstu: Ministarstvo) obavlja poslove koji se odnose na strategiju razvoja metrologije, prati i koordinira izvršavanje poslova iz oblasti metrologije, sprovodi postupke ovlašćivanja za obavljanje poslova overavanja merila, obnavljanja rešenja kojim je utvrđena ispunjenost uslova za obavljanje poslova overavanja merila, postupke za imenovanje tela za ocenjivanje usaglašenosti, kao i drugostepene postupke, dok stručne i sa njima povezane izvršne poslove u oblasti metrologije obavlja Direkcija za mere i dragocene metale, organ uprave nadležan za poslove metrologije (u daljem tekstu: Direkcija).

1. U skladu sa važećim zakonom, Ministarstvo sprovodi postupke ovlašćivanja za obavljanje poslova overavanja merila (utvrđivanje ispunjenosti propisanih uslova za obavljanje poslova overavanja merila). Ovakvim zakonskim rešenjem omogućeno je da poslove overavanja merila koje je do tada obavljao samo organ državne uprave (Direkcija), mogu obavljati novi privredni subjekata (ovlašćena tela). Na ovaj način se direktno uticalo na poslovanje velikog broja privrednih subjekata koja moraju u propisanom roku overiti merilo koje koriste za obavljanje svoje delatnosti, posebno na mala i srednja preduzeća koja na overavanje podnose pojedinačna merila ili mali broj merila, tako što su u kraćem roku, posredstvom ovlašćenih tela, mogli da ispune svoje zakonske obaveze, odnosno da overe merilo.

Podzakonskim aktom je propisano da 37 vrsta merila podleže obaveznom overavanju merila, u slučaju kada se koriste u funkciji zaštite zdravlja i opšte bezbednosti, zaštite životne sredine, kontrole i bezbednosti saobraćaja, prometa robe i usluga i provere prethodno upakovanih proizvoda i boca kao mernih posuda. Istim aktom su propisani i vremenski intervali u kojima se moraju overavati ta merila. Od jula 2011. godine kada su privredni subjekti i druga pravna lica počela da podnose Ministarstvu prve zahteve za ovlašćivanje, do danas, ovlašćivanje je dato za 23 vrste merila (od ukupno 37 vrsta merila). Zaključno sa trećim kvartalom 2015. godine, ukupan broj ovlašćenih tela je 73. U toku 2013. i 2014. godine u Ministarstvu je doneto ukupno 50 rešenja o ovlašćivanju, 45 rešenja kojima je izmenjeno ovlašćivanje, 19 rešenja kojima je obnovljeno rešenje o ovlašćivanju, 10 rešenja kojima je ukinuto rešenje o ovlašćivanju.

Imajući u vidu da su za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje poslova overavanja merila neophodna specifična stručna znanja koja se odnose na veliki broj različitih vrsta merila, kao i da Ministarstvo nema zaposlene koji imaju takvu vrstu stručnog znanja, utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje poslova overavanja merila nije bilo moguće sprovoditi bez obrazovanja Posebnih radnih grupa u kojima je bilo neophodno učešće zaposlenih iz Direkcije koji imaju ključnu ulogu u tom postupku, jer raspolažu specifičnim stručnim znanjima za pojedine vrste merila za

čije overavanje se daje ovlašćivanje, kao i zaposlenih iz Akreditacionog tela Srbije. S obzirom da je razmatranje velikog broja zahteva koje su podnosili privredni subjekti i duga pravna lica zahtevalo održavanje sastanaka Posebnih radnih grupa, kao i da je održavanje tih sastanaka zahtevalo usaglašavanje obaveza lica zaposlenih u Direkciji i Akreditacionom telu Srbije, postupak utvrđivanja ispunjenosti propisanih uslova za obavljanje poslova overavanja merila, odnosno postupak ovlašćivanja je često trajao duže nego što bi to bio slučaj da ga je u potpunosti i samostalno sprovodio jedan organ koji poseduje potrebne kapacitete u pogledu potrebnih specifičnih stručnih znanja. Ovaj problem se reflektovao kako na rad akreditovanih kontrolnih tela, koja moraju duže da čekaju donošenje rešenja bez koga ne mogu početi sa obavljanjem poslova overavanja merila, tako i na rad velikog broja drugih privrednih subjekata (među kojima su mala i srednja preduzeća i preduzetnici) koji u svom radu koriste merila koja se moraju redovno overavati. Navedeni problem nije bilo moguće rešiti postojećim regulatornim okvirom, jer nije opravdano da Ministarstvo uvećava svoje kapacitete kada ti kapaciteti već postoje u Direkciji. Shodno tome, Predlogom zakona o metrologiji predloženo je novo razgraničenje poslova u oblasti metrologije između Ministarstva i Direkcije, odnosno predloženo je da navedeni postupak u potpunosti sprovodi Direkcija koja ima potrebne kapacitete, čime će se uticati na pojednostavljenje i veću efikasnost postupka ovlašćivanja.

2. Takođe, u skladu sa odredbama važećeg zakona, ovlašćena tela, čiji se rad zasniva na pružanju usluge overavanja merila velikom broju privrednih subjekata, imaju obavezu da utvrde cenovnik (visinu troškova za overavanje merila), na koji, nakon sprovedenog postupka saglasnost daje Vlada, a Rešenje o davanju saglasnosti na visinu troškova za overavanje merila koje sprovodi ovlašćeno telo objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”. Uočeno je da privredni subjekti i druga pravna lica u toku postupka ovlašćivanja uopšte ne razmatraju ovaj aspekt, kao i da postupak utvrđivanja cenovnika i davanja saglasnosti Vlade na njega predugo traje. Osim toga, svaka izmena visine troškova za overavanje merila zahteva ponavljanje ovog postupka što, s jedne strane može uticati na poslovanje ovlašćenog tela i/ili drugih privrednih subjekata koji u skladu sa cenovnikom snose troškove overavanja merila, dok s druge strane nepotrebno opterećuje rad Vlade.

Imajući u vidu da je odredbom važećeg zakona propisano da Vlada daje saglasnost na cenovnik ovlašćenih tela, navedeni problem nije bilo moguće rešiti bez izmena tog zakona. Predlogom zakona predloženo je da saglasnost na cenovnik daje Ministarstvo, a na osnovu kriterijuma koje bliže uređuje ministar, što doprinosi da ovlašćeno telo može da počne sa radom tj. overavanjem merila u što kraćem roku. Osim toga, rešenje kojim Ministarstvo daje saglasnost na cenovnik ovlašćenog tela nije neophodno objavljivati u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a konkretan cenovnik na koji je Ministarstvo dalo saglasnost može biti objavljen na sajtu Direkcije.

3. Osim toga, za razliku od važećeg zakona kojim je propisano da Direkcija obavlja i poslove overavanja merila za čije overavanje nema ovlašćenih tela, novim zakonskim rešenjem predloženo je da Direkcija obavlja i poslove overavanja merila za čije overavanje nije propisano da ih obavljaju ovlašćena tela, kao i merila za čije overavanje nema ovlašćenih tela, čime će se obezbediti nesmetano obavljanje poslova overavanja merila. Naime, u periodu primene važećeg zakona uočen je problem da za određene vrste merila u oblastima koje su od posebne važnosti za državu (akcizni proizvodi, bezbednost saobraćaja) treba propisati da ta merila može overavati samo organ državne uprave, čime će se za ta merila obezbediti veće poverenje u rezultate i tačnost merenja. Imajući u vidu da je po važećem zakonu Direkcija mogla da overava samo ona merila za čije overavanje nema ovlašćenih tela, bilo je neophodno u Predlog zakona uneti ovu odredbu.

4. U periodu primene važećeg zakona povećane su aktivnosti nadzora nad merilima kao i nad stručnim radom ovlašćenih tela koje u skladu sa važećim

zakonom sprovodi Direkcija, odnosno izvršeno je 7380 nadzora nad merilima i 714 nadzora nad stručnim radom ovlašćenih tela, kod 4 ovlašćenih tela utvrđeno je da nisu otklonili nepravilnosti u datom roku pa je, s tim u vezi, predloženo ukidanje rešenja o ovlašćivanju, a ministar je na osnovu tih predloga doneo 4 rešenja kojim je ukinuto ovlašćivanje.

Imajući u vidu iskustva iz metrološkog nadzora, uočeno je da su privredni subjekti koji su vlasnici, odnosno korisnici merila i koji su blagovremeno izvršili svoju zakonsku obavezu da overe merilo, a kojima je kasnije u metrološkom nadzoru to merilo stavljeno van upotrebe, zato što ne ispunjava propisane zahteve, odnosno zato što nije overeno na stručan način, dovedeni, ne svojom krivicom, u situaciju da ne mogu nesmetano da obavljaju svoju delatnost. Navedeni problem nastajao je jer zaposlena i angažovana lica koja u ovlašćenim telima obavljaju poslove overavanja merila nisu imala dovoljno stručnih znanja u postupanju po podnetim zahtevima za overavanje merila, sačinjavanju zapisnika o overavanju merila i donošenju rešenja kojima se odbija zahtev za overavanje merila. S tim u vezi, novim zakonom se u cilju podizanja nivoa stručne osposobljenosti lica koja vrše overavanje merila uvodi polaganje stručnog ispita za ta lica. Takođe, obaveza polaganja stručnog ispita uvodi se i za lica ovlašćena za obavljanje poslova metrološkog nadzora – metrološke inspektore.

5. U cilju daljeg unapređenja metrologije u Republici Srbiji, novim zakonom prošireni su poslovi koje obavlja Direkcija, pa je tako predloženo da Direkcija ubuduće obavlja i poslove usklađivanja i nadziranja rada imenovanih nosilaca nacionalnih etalona, pružanje stručne pomoći i vršenje obuke za obavljanje poslova u oblasti metrologije, kao i bavljenje izdavačkom delatnošću.

6. U periodu primene važećeg zakona uočeno je da odredbe važećeg zakona ne obezbeđuju adekvatan pravni osnov za prenošenje propisa Evropske unije u pravni sistem Republike Srbije u oblasti prethodno upakovanih proizvoda.

2. Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

Predlogom zakonom je propisano **da je cilj ovog zakona** da obezbedi: upotrebu mernih jedinica usklađenih sa Međunarodnim sistemom jedinica; jedinstveno merenje u Republici Srbiji i poverenje u rezultate merenja sprovedenih radi zaštite potrošača, života i zdravlja ljudi i životinja, zaštite životne sredine, opšte bezbednosti i zaštite prirodnih resursa; sledivost etalona Republike Srbije do međunarodnih etalona ili nacionalnih etalona drugih država; slobodnu trgovinu i spreči nepotrebne prepreke u trgovini; podrušku i razvoj odgovarajuće metrološke infrastrukture koja obezbeđuje sledivost mernih rezultata; usmeravanje i finansiranje metroloških istraživačkih i razvojnih aktivnosti, kao i brzo, tačno i lako razumljivo saopštavanje i prenošenje informacija o metrološkim pitanjima.

1. Predloženim rešenjem predviđeno je da, kao jedan od novih poslova, Direkcija obavlja ovlašćivanje privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila. Na ovaj način omogućava se veća efikasnost postupka ovlašćivanja u kome su i do sada, zbog specifičnih stručnih znanja za pojedine vrste merila zaposleni iz Direkcije imali ključnu ulogu i bez čijeg se učešća nije mogao voditi postupak utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje poslova overavanja merila. Obavljanje poslova ovlašćivanja omogućiće Direkciji bolji uvid u rad ovih tela, lakše i brže dolaženje do svih neophodnih podataka i efikasniji nadzor nad radom ovlašćenih tela.

2. Jedna od zakonskih obaveza ovlašćenih tela je utvrđivanje visine troškova za sprovođenje poslova overavanja merila – utvrđivanje cenovnika na koji saglasnost daje Vlada. Naime, po važećem zakonu po prijemu odluke direktora ovlašćenog tela, Ministarstvo je bilo u obavezi da materijal dostavi na mišljenje Republičkom sekretarijatu za zakonodavstvo, Ministarstvu finansija i Ministarstvu trgovine, turizma i telekomunikacija, radi dobijanja pozitivnog mišljenja, nakon čega se materijal dostavljao Vladi na saglasnost. Novo zakonsko rešenje po kome saglasnost na cenovnik daje Ministarstvo, a na osnovu kriterijuma koje će bliže urediti ministar, s jedne strane ubrzaće i pojednostaviti postupak dobijanja saglasnosti, dok se, s druge strane, rešenje o davanju saglasnosti na cenovnik ovlašćenog tela neće, kao u dosadašnjem postupku, objavljivati u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

3. Novim zakonskim rešenjem predloženo je da Direkcija obavlja i poslove overavanja merila za čije overavanje nije propisano da ih obavljaju ovlašćena tela. Na ovaj način određene vrste merila koja se koriste za merenja u oblastima koje su od posebne važnosti za državu (akcizni proizvodi, bezbednost saobraćaja) overavaće se samo od strane Direkcije, čime će se obezbediti veće poverenje i pouzdanost u rezultate merenja.

4. Uvođenje stručnog ispita za zaposlena i druga angažovana lica koja će obavljati poslove overavanja merila, kao dokaza o stečenom obrazovanju, odnosno stručnoj osposobljenosti, kao jedan od uslova koje mora da ispuni privredni subjekt da bi bio ovlašćen za obavljanje ovih poslova, ima za cilj da omogući obavljanje poslova overavanja merila na stručniji, kvalitetniji, odgovorniji i profesionalniji način, a ujedno predstavlja i usaglašavanje sa Zakonom o inspekcijском nadzoru („Službeni glasnik RS”, broj 36/15), kao i propisima donetim na osnovu tog zakona. Uvođenje ovog ispita je naročito značajno ako se ima u vidu da ovlašćena tela poslove overavanja merila obavljaju kao poverene poslove.

Uvođenje stručnog ispita za metrološke inspektore takođe predstavlja novinu, koja će doprineti boljem radu inspektora u ovoj oblasti.

5. Takođe, predloženim rešenjem prošireni su poslovi koje obavlja Direkcija, pa će tako pružanje stručne pomoći i vršenje obuke za obavljanje poslova u oblasti metrologije, doprineti, s jedne strane podizanju nivoa stručne osposobljenosti korisnika merila, lica koja obavljaju poslove overavanja merila, lica koja sprovedu postupak ocenjivanja usaglašenosti merila, proizvođača merila, dok će s druge strane tako ostvareni prihodi uticati na povećanje prihoda budžeta Republike Srbije. Predloženim rešenjem i bavljenje izdavačkom delatnošću predviđeno je kao nova aktivnost Direkcije, što će takođe uticati na stručno osposobljavanje zainteresovanih strana, povećanje prihoda, kao i na približavanje oblasti metrologije široj javnosti. Jedna od novina koja se uvodi ovim zakonom je i određivanje imenovanih nosilaca nacionalnih etalona određene SI jedinice koji može biti drugi organ državne uprave, odnosno drugo pravno lice, kao novog subjekta koji učestvuje u obavljanju poslova metrologije.

6. Jedna od novina koja se predlaže Predlogom zakona je i kvalitetnije uređenje oblasti koja se odnosi na prethodno upakovane proizvode, u skladu sa propisima Evropske Unije, koja se ogleda u preciziranju zahteva koje treba da ispune prethodno upakovani proizvodi radi stavljanja na tržište, kao i u preciziranju pravnog osnova za prenošenje evropske regulative u ovoj oblasti u pravni sistem Republike Srbije.

3. Da li su razmatrane mogućnosti za rešavanje problema bez donošenja zakona

Tokom petogodišnje primene važećeg zakona ocenjeno je da je nemoguće uočene probleme rešiti na drugi način, osim donošenjem novog zakona, jer su odredbe koje predstavljaju problem za funkcionisanje oblasti metrologije upravo propisane važećim Zakonom o metrologiji.

Budući da se sva nova rešenja predložena ovim zakonom odnose na materiju koja se nije mogla urediti drugim pravnim aktom, a imajući u vidu i obim predloženih izmena, donošenje novog zakona o metrologiji predstavlja jedinu mogućnost.

4. Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema

Donošenje zakona omogućava efikasno rešavanje problema uočenih u praksi, iako su razmatrane i druge mogućnosti za rešavanje tih problema, pa i mogućnost da se zadrži *status quo* situacija, odnosno da se ništa ne menja.

Jedan od razloga za donošenje novog zakona o metrologiji sadržan je u potrebi daljeg usaglašavanja oblasti metrologije u Republici Srbiji sa praksom koja se primenjuje u ovoj oblasti u Evropskoj uniji. Ova potreba je naročito došla do izražaja nakon bilateralnog i eksplanatornog skринinga za Poglavlje 1 – Sloboda kretanja roba, održanih u 2014. godini, kao i činjenicom da je Međunarodna organizacija za zakonsku metrologiju donela novi međunarodni dokument OIML D1:2012 koji se odnosi na pitanja koja treba razmotriti prilikom izrade zakona vezanih za metrologiju.

Tokom primene važećeg zakona primećeni su određeni problemi koji su navedeni u posebnoj tački ove analize. U kontekstu uočenih problema, ocenjeno je da je nemoguće da se problemi reše na drugi način, osim donošenjem zakona.

5. Na koga će i kako najverovatnije uticati rešenja u zakonu

Predložena rešenja uticaće na:

- privredne subjekte i druga pravna lica (akreditovana kontrolna tela), koja podnose zahtev za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje poslova overavanja merila i koja bez posedovanja rešenja o ovlašćivanju ne mogu početi sa obavljanjem tih poslova, na taj način što će se smanjiti vreme potrebno za sprovođenje postupka ovlašćivanja koje će po predloženom rešenju u potpunosti i samostalno sprovesti jedan organ koji poseduje potrebne kapacitete u pogledu potrebnih specifičnih stručnih znanja;

- privredne subjekte koji obavljaju poslove overavanja merila, u pogledu njihove motivacije za dalje usavršavanje i postizanje kvaliteta rada uvođenjem novih delatnosti Direkcije koje se odnose na pružanje stručne pomoći i vršenje obuka za obavljanje poslova u oblasti metrologije;

- ovlašćena tela koja obavljaju poslove overavanja merila koja se koriste za merenja u oblastima od posebnog značaja za državu (akcizni proizvodi, bezbednost saobraćaja), u pogledu njihovog isključivanja iz sistema ovlašćenih tela;

- privredne subjekte, vlasnike odnosno korisnike merila koja podležu zakonskoj obavezi overavanja u propisanim rokovima, u pogledu veće sigurnosti u ispravnost i tačnost merila, jer će merila overavati lica čija je stručnost proverena i osvedočena od strane organa državne uprave;

- privredne subjekte i druga pravna lica, koji su podneli zahtev za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje poslova overavanja merila, po važećem zakonu, a

za koje će postupci ovlašćivanja biti nastavljani po odredbama Predloga zakona, u pogledu zahteva koji se odnosi na polaganje stručnog ispita koji ovi subjekti neće moći da ispune do početka sprovođenja obuka i polaganja tog ispita;

- privredne subjekte (imenovana tela) koji će obavljati poslove ocenjivanja usaglašenosti merila za koja su zahtevi propisani podzakonskim aktima kojima su u zakonodavstvo Republike Srbije prenete direktive Evropske unije, u pogledu nadležnosti nadzora nad radom imenovanih tela koji će da obavlja Ministarstvo;

- privredne subjekte zainteresovane da postanu imenovani nosioci nacionalnih etalona, zbog obaveze uvođenja sistema menadžmenta kvalitetom;

- privredne subjekte (pakere, ovlašćene zastupnike pakera, odnosno uvoznike prethodno upakovanih proizvoda), zbog uvođenja novog postupka kod prijavljivanja prethodno upakovanih proizvoda sa znakom usaglašenosti i odobravanja upotrebe znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima, dok se u pogledu odredbi kojima se preciziraju zahtevi koje treba da ispune prethodno upakovani proizvodi radi stavljanja na tržište, ne očekuje uticaj na učesnike u stavljanju ovih proizvoda na tržište;

- organe državne uprave, preciznijim definisanjem nadležnosti nad merilima koja su stavljena na tržište, između metroloških inspektora i tržišnih inspektora;

- nadležno ministarstvo, koje preuzima nadležnost u nadzoru nad imenovanim telima za ocenjivanje usaglašenosti merila sa propisanim zahtevima, kao i nadležnost davanja saglasnosti na cenovnike ovlašćenih tela za poslove overavanja merila;

- Direkciju za mere i dragocene metala, kojoj se pored nadležnosti u vezi sa ovlašćivanjem privrednih subjekata za obavljanje poslova overavanja merila, proširuje i obim poslova koje obavlja (istraživanje i razvoj u oblasti metrologije, pružanje stručne pomoći i vršenje obuke za obavljanje poslova u oblasti metrologije, kao i bavljenje izdavačkom delatnošću);

- metrološke inspektore, koji moraju da polože ispit za metrološkog inspektora;

- pored Direkcije, proglašen je jedan nacionalni etalon u vlasništvu pravnog lica, tako da uticaj predloženih rešenja u oblasti imenovanih nosilaca nacionalnih etalona nije značajan;

- potrošače, kojima će se obezbediti dodatna sigurnost i poverenje u rezultate merenja.

6. Kakve troškove će primena zakona izazvati građanima i privredi, a naročiti malim i srednjim preduzećima

Primena predloženih rešenja imaće uticaja na privredne subjekte i druga pravna lica koja podnose zahtev za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje poslova overavanja merila, na taj način što će zaposlena i druga angažovana lica u tim subjektima biti u obavezi da polože stručni ispit. Takođe, obaveza polaganja stručnog ispita uvodi se i za zaposlena i druga angažovana lica u privrednim subjektima koji su već ovlašćeni za obavljanje poslova overavanja merila.

Visinu i način plaćanja naknada za poslove koje obavlja Direkcija utvrđuje Vlada svojim aktom, a visina naknade za polaganje stručnog ispita utvrdiće se u skladu sa Pravilnikom o metodologiji i načinu utvrđivanja troškova pružanja javne usluge.

Predloženim zakonskim rešenjem uvodi se obaveza polaganja stručnog ispita za metrološke inspektore. Navedena obaveza neće prouzrokovati dodatne troškove za Direkciju, jer će se ista sprovoditi u okviru postojećih kapaciteta Direkcije.

Ovlašćena tela koja usled predloženih zakonskih rešenja izgube status ovlašćenog tela, neće imati troškove u vezi sa akreditacijom i ulaganjem u opremu. U pogledu zaposlenih i drugih angažovanih lica, poslodavac ih može angažovati za rad na drugim poslovima u okviru njegove delatnosti. Napominjemo da će ovlašćena tela, za koja je predloženim zakonskim rešenjem predviđeno da će biti izuzeta iz sistema ovlašćivanja zbog nemogućnosti overavanja pojedinih merila koja će moći da overava samo Direkcija, moći da obavljaju poslove overavanja tih merila do isteka važenja rešenja o ovlašćivanju, odnosno obnavljanju ovlašćivanja, čime će biti u mogućnosti da nadoknade troškove i ostvare dobit.

Primena predloženih rešenja neće se bitnije odraziti na nosioce nacionalnih etalona, iz razloga što su ovi subjekti, kao akreditovane laboratorije za etaloniranje, već uveli sistem menadžmenta kvalitetom, što predstavlja neophodan uslov za obavljanje poslova (usluge) etaloniranja merila.

Primena predloženih rešenja neće se bitnije odraziti na troškove učesnika u stavljanju prethodno upakovanih proizvoda na tržište, iz razloga što je postupak prijavljivanja i odobravanja prethodno upakovanih proizvoda sa znakom usaglašenosti postupak administrativne prirode koji podrazumeva proveru dokumentacije privrednog subjekta (pakera, ovlašćenih zastupnika pakera, odnosno uvoznika prethodno upakovanih proizvoda) i u kome se ne vrše dodatna ispitivanja od treće strane.

Nove delatnosti Direkcije neće prouzrokovati nove troškove, s obzirom da će se iste obavljati iz postojećih resursa.

7. Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva iz budžeta Republike Srbije.

Predloženim zakonskim rešenjima uvodi se obaveza polaganja stručnog ispita za zaposlena i druga angažovana lica, kako u privrednim subjektima koji podnose zahtev za ovlašćivanje, tako i u privrednim subjektima koji su već ovlašćeni za obavljanje poslova overavanja merila.

Uvođenje obaveze polaganja stručnog ispita, pored troškova za polaganje ovog ispita, nesumljivo će doprineti stručnijem i kvalitetnijem obavljanju poslova overavanja merila, što će doprineti smanjenju broja prigovora i žalbi koje podnosioci zahteva za overavanje merila izjavljuju ovlašćenim telima, kao i smanjenju mogućnosti za ukidanje ovlašćivanja. Uvođenje obaveze polaganja stručnog ispita uticaće i na privredne subjekte, vlasnike odnosno korisnike merila koja podležu zakonskoj obavezi overavanja u propisanim rokovima, u pogledu veće sigurnosti u ispravnost i tačnost merila, jer će merila overavati lica čija je stručnost proverena i osvedočena od strane organa državne uprave, a takođe će uticati i na potrošače, kojima će se obezbediti dodatna sigurnost i poverenje u rezultate merenja. Dodatni troškovi polaganja obaveznog stručnog ispita odnosiće se samo na zaposlena i druga angažovana lica koja overavaju merila, a ne i na druge zaposlene.

Takođe, primena predloženih rešenja u pogledu nosilaca nacionalnih etalona, kao akreditovanih laboratorija za etaloniranje, omogućiće ovim subjektima da se

njihovi rezultati etaloniranja priznaju i u državama potpisnicama EA MLA sporazuma, s obzirom da je Akreditaciono telo Srbije potpisnik EA MLA sporazuma koji je multilateralni sporazum o međusobnom priznavanju akreditacije koji potpisuju akreditaciona tela članice EA (međunarodna organizacija koja uređuje oblast akreditacije u Evropi).

U pogledu učesnika u stavljanju prethodno upakovanih proizvoda na tržište, (pakera, ovlašćenih zastupnika pakera, odnosno uvoznika prethodno upakovanih proizvoda), očekuje se smanjenje troškova koji nastaju u vezi sa stavljanjem ovih proizvoda na tržište, a postavljanjem znaka usaglašenosti na prethodno upakovane proizvode, olakšaće se stavljanje tih proizvoda na domaće tržište, kao i izvoz tih proizvoda na tržište država članica EU, kao i drugih država koje prihvataju taj znak usaglašenosti.

Za obavljanje novih poslova u Direkciji će se izvršiti preraspodela postojećih resursa, što neće uticati na stvaranje novih troškova.

8. Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata i tržišna konkurencija

Predloženim rešenjima uticaće se na povećanje tržišne konkurencije na sledeći način: Ovim zakonom se, kao nov uslov koje je potrebno da ispune privredni subjekti i druga pravna lica da bi mogli da obavljaju poslove overavanja merila (da bi bili ovlašćeni), uvodi stručni ispit za zaposlena i druga angažovana lica koja će obavljati poslove overavanja merila. Takođe se uvodi i uslov koji se odnosi na postupanje po zahtevima za overavanje merila u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak. Položeni stručni ispit, kao dokaz o stečenom obrazovanju, odnosno stručnoj osposobljenosti lica koja overavaju merila, nesumnjivo će stimulisati tržišnu konkurenciju. S druge strane, dosadašnje iskustvo u primeni zakona pokazalo je da zaposlena i angažovana lica koja u ovlašćenim telima obavljaju poslove overavanja merila nemaju dovoljno stručnih znanja u postupanju po podnetim zahtevima za overavanje merila, sačinjavanju zapisnika o overavanju merila i donošenju rešenja kojima se odbija zahtev za overavanje merila. Imajući u vidu navedeno, a budući da poslove overavanja merila ovlašćeno telo obavlja kao poverene poslove, smatramo da novi uslov u pogledu postupanja po zahtevima za overavanje merila u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak, nailazi na puno opravdanje. Uvođenjem ovih uslova obezbediće se veća stručna osposobljenost lica koja vrše overavanje merila, što će uticati na jačanje konkurentnosti, kao i unapređenje poslovnog okruženja. Posredno će se uticati na širenje svesti celokupne javnosti o značaju metrologije, odnosno o obezbeđivanju poverenja u rezultate merenja sprovedenih radi zaštite potrošača, života i zdravlja ljudi i životinja, zaštite životne sredine, opšte bezbednosti i zaštite prirodnih resursa, što je jedan od ciljeva utvrđenih ovim zakonom.

Na ovaj način smanjiće se mogućnost da privrednim subjektima, posebno malim i srednjim preduzećima, bude naneta šteta tako što će im, nakon overavanja merila, to isto merilo u metrološkom nadzoru biti stavljeno van upotrebe, jer ga je overilo lice koje nije posedovalo dovoljan nivo stručne osposobljenosti.

Takođe, predloženim rešenjem ukida se uslov koji je predstavljao ograničavajući faktor i koji se odnosi na posedovanje radnog iskustva zaposlenih i drugih angažovanih lica koja rade na obavljanju poslova overavanja merila (za lica koje obavlja poslove tehničkog rukovođenja – najmanje tri godine, odnosno za kontrolore – najmanje godinu dana radnog iskustva na poslovima pregleda merila u postupku njihovog overavanja, odnosno na poslovima etaloniranja merila za koje se

traži ovlašćivanje). U praksi se pokazalo da je na tržištu rada bilo teško pronaći kadar koji ispunjava propisani uslov u pogledu radnog iskustva, jer je do 2010. godine poslove overavanja merila obavljala samo Direkcija. Po predloženom zakonskom rešenju, ukida se uslov u pogledu zahtevanog radnog iskustva lica koja overavaju merila, a zaposlena i druga angažovana lica će uslov koji se odnosi na stečeno obrazovanje, odnosno stručnu osposobljenost u odgovarajućem području za koje se privredni subjekt i drugo pravno lice ovlašćuje dokazivati položenim stručnim ispitom. Na ovaj način se omogućava uvođenje novih privrednih subjekata za obavljanje poslova overavanja merila čime se povećava konkurentnost u obavljanju ovih poslova.

Dosadašnja praksa je pokazala da je uvođenje stručnog ispita za lica koja obavljaju ili koja će obavljati poslove overavanja merila neophodno, iz razloga koji su već navedeni. S tim u vezi smatramo da predložena rešenja neće značajnije uticati na nejednaku mogućnost pristupa tržištu za privredne subjekte i druga pravna lica za koja je postupak ovlašćivanja započet po važećem zakonu, a koji će na osnovu prelaznih i završnih odredbi Nacrta zakona biti nastavljen u skladu sa ovim zakonom, u odnosu na privredne subjekte koji su već ovlašćeni za obavljanje poslova overavanja merila i kojima je po predloženom rešenju ostavljena jedna godina od donošenja podzakonskog akta da ispune te zahteve, s obzirom da je broj privrednih subjekata – podnosilaca zahteva za ovlašćivanje pokazao trend značajnog smanjivanja u periodu od 2012 – 2015. godine, i to: u 2012. godini - 33 privredna subjekata; u 2013. godini – 31 privredni subjekt; u 2014. godini – 5 privrednih subjekata, i u 2015. godini – 6 privrednih subjekata. Napominjemo da se ovakvim rešenjima postupak ovlašćivanja novih privrednih subjekata ne sprečava, već odlaže do ispunjavanja zahteva koji se odnosi na polaganje stručnog ispita.

Takođe, značajan uticaj na tržište i konkurenciju imaće i predloženo rešenje po kome će na cenovnike ovlašćenih tela saglasnost davati Ministarstvo, a na osnovu kriterijuma koje bliže uređuje ministar. Po važećem zakonu, u postupku dobijanja saglasnosti Vlade na cenovnik ovlašćenih tela, ova tela su izrađivala Analizu efekata primene predmetnog cenovnika na korisnike usluga overavanja merila koja je sadržavala kalkulaciju troškova overavanja merila zasnovanu na njihovoj opravdanosti.

9. Da li su sve zainteresovane strane imale prilike da se izjasne o zakonu

Imajući u vidu značaj pitanja koja uređuje ovaj zakon, ministar je rešenjem formirao Projektnu radnu grupu koja je pripremila tekst Nacrta zakona o metrologiji, a koju čine predstavnici Ministarstva i Direkcije.

Takođe, u periodu od 9. do 30. oktobra 2015. godine sprovedena je javna rasprava o Nacrtu zakona na osnovu Zaključka Odbora za privredu i finansije od 8. oktobra 2015. godine. Tekst Nacrta zakona bio je postavljen na internet stranici Ministarstva privrede i Direkcije za mere i dragocene metale, kao i na portalu e-uprave, čime je bilo omogućeno javnosti da primedbe, predloge i sugestije na tekst Nacrta zakona dostavi Ministarstvu putem pošte ili elektronskim putem. Sve zainteresovane strane imale su priliku da iznesu svoje primedbe, predloge i sugestije i na okruglom stolu koji je u okviru javne rasprave organizovan 30. oktobra 2015. godine u prostorijama Direkcije.

Takođe, u okviru Tvining projekta „Jačanje kapaciteta nacionalnog sistema za infrastrukturu kvaliteta i tela za ocenu usaglašenosti”, u periodu od 23. do 27. novembra 2015. godine realizovana je poseta eksperata iz Češkog metrološkog instituta, i to gospodina Pavla Klenovskog, Generalnog direktora i gospodina

Františka Staneka, Direktora za zakonsku metrologiju, koji su svojim sugestijama i primedbama pomogli članovima Projektne radne grupe u finalizaciji teksta Nacrta zakona.

Primedbe i predlozi sa javne rasprave koji su prihvaćeni od strane Projektne radne grupe i ugrađeni u tekst zakona odnose se na odredbe kojima je propisano da rok za polaganje stručnog ispita za lica koja obavljaju poslove overavanja merila bude godinu dana od dana stupanja na snagu podzakonskog akta, imajući u vidu broj ovlašćenih tela i lica koja obavljaju poslove overavanja merila na koja se ova obaveza odnosi; da se ukidanje akta o akreditaciji propiše kao osnov za ukidanje rešenja o ovlašćivanju (neispunjavanje propisanih uslova); da se odredba o nadzoru nad merilima i prethodno upakovanim proizvodima dopuni tako da nadzor obuhvata i merne boce; da se kod propisanih uslova koje moraju da ispunjavaju privredni subjekti i druga pravna lica za obavljanje poslova overavanja merila umesto izraza: „akt pribavljen u postupku akreditacije” koristi izraz: „Sertifikat o akreditaciji”; da se zbog nepreciznosti termina „dovoljan broj” izmeni odredba kojom je predloženo da Direkcija obavlja i poslove overavanja merila za koja nema dovoljan broj ovlašćenih tela.

Na zahtev učesnika u javnoj raspravi, kao i čeških eksperata, u Nacrt zakona unete su odredbe koje se odnose na vanredni pregled merila u upotrebi, a koje su bile izostavljene u verziji Nacrta zakona koja je bila na javnoj raspravi.

Primedbe i predlozi koji su odbijeni od strane Projektne radne grupe za izradu Nacrta zakona odnose se na predlog da sprovođenje postupka ovlašćivanja privrednih subjekata ostane u nadležnosti Ministarstva, iz razloga koji su navedeni u tač. 1. i 2. ove analize; da se zloupotreba državnih žigova sankcioniše ili da se propišu kaznene odredbe, iz razloga što je falsifikovanje žigova i drugih znakova usaglašenosti kojima se žigošu merila propisano Krivičnim zakonikom („Službeni glasnik RS”, br. 85/05...108/14) kao krivično delo (Glava 22. Krivična dela protiv privrede, odredba člana 245. Falsifikovanje znakova, odnosno državnih žigova za obeležavanje robe, merila i predmeta od dragocenih metala, st. 2. i 3. navedenog člana). Takođe, predlozi koji su se odnosili na terminologiju korišćenu u Nacrtu zakona odbijeni su jer ovaj zakon preuzima pojmove i definicije Međunarodnog rečnika termina u zakonskoj metrologiji, kao i pojmove i definicije Međunarodnog rečnika osnovnih i opštih termina u metrologiji.

Na osnovu primedbi dobijenih u postupku javne rasprave, kao i primedbi i sugestija eksperata, Projektna radna grupa sačinila je konačnu verziju Nacrta zakona koja je upućena na mišljenje organima državne uprave sa čijim delokrugom rada je povezano pitanje na koje se Nacrt zakona odnosi, kao i organizacijama, i to: Ministarstvu finansija, Ministarstvu zdravlja, Ministarstvu trgovine, turizma i telekomunikacija, Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu odbrane, Ministarstvu pravde, Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave, Republičkom sekretarijatu za zakonodavstvo, Republičkom sekretarijatu za javne politike i Kancelariji za evropske integracije.

10. Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se postiglo ono što se zakonom predviđa

Direkcija i Ministarstvo preduzimaće sve potrebne mere u sprovođenju Predloga zakona o metrologiji.

U pogledu *regulatornih mera*, u prelaznim i završnim odredbama Predloga zakona o metrologiji predviđeno je da će se podzakonski akti za sprovođenje ovog

zakona doneti u roku od šest meseci, odnosno godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, i to:

Podzakonski akti koje donosi Vlada:

1) Uredba o zakonskim mernim jedinicama, njihovim nazivima, oznakama, kao i načinu njihove upotrebe (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

2) Uredba o načinu vršenja metrološkog nadzora (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

3) Uredba o visini i načinu plaćanja naknada za sprovođenje overavanja merila, metroloških ekspertiza, ispitivanja tipa merila, ispitivanja prethodno upakovanih proizvoda i mernih boca radi provere ispunjenosti metroloških zahteva i drugih poslova koje sprovodi Direkcija u skladu sa ovim zakonom (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona).

Podzakonski akti koje donosi ministar nadležan za poslove metrologije:

1) Pravilnik kojim se bliže propisuju uslovi koje privredni subjekt treba da ispunjava u pogledu prostorija, opreme i zaposlenih i drugih angažovanih lica za obavljanje poslova overavanja merila, kao i način ispunjavanja uslova propisanih članom 9. stav 1. zakona (rok za donošenje je najkasnije šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona);

2) Pravilnik kojim se propisuje program polaganja stručnog ispita za zaposlena i druga angažovana lica koja će obavljati poslove overavanja merila, kao i uslovi i način polaganja tog ispita (rok za donošenje je najkasnije šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona);

3) Akt kojim će ministar bliže urediti kriterijume na osnovu kojih će Ministarstvo davati saglasnost na cenovnike ovlašćenih tela (rok za donošenje je najkasnije šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona);

4) Pravilnik kojim se bliže propisuje sadržina i obrazac evidencije koju vodi ovlašćeno telo kao i način vođenja te evidencije (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

5) Pravilnik o načinu ovlašćivanja, vođenju registra ovlašćenih tela, kao i o drugim pitanjima vezanim za rad ovlašćenih tela (rok za donošenje je najkasnije šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona);

6) Pravilnik kojim se bliže propisuju uslovi i način utvrđivanja ispunjenosti uslova za priznavanje nacionalnih etalona za pojedine veličine iz člana 17. stav 1. zakona, način provere ispunjavanja tih uslova, sadržaj odluke o proglašenju nacionalnog etalona, kao i uslove i način ukidanja te odluke (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

7) Pravilnik kojim se bliže propisuje način i uslovi za priznavanje nacionalnih etalona za pojedine veličine iz člana 18. stav 1. zakona, uslovi i način za imenovanje nosioca nacionalnog etalona, uslovi i način korišćenje nacionalnog etalona, sadržaj odluke o proglašenju nacionalnog etalona i imenovanju nosioca nacionalnog etalona, uslovi i način ukidanja odluke o proglašenju nacionalnog etalona i imenovanju nosioca nacionalnog etalona (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

8) Pravilnik kojim se bliže propisuju vrste merila iz člana 19. stav 1. za koje je propisano sprovođenje postupka ocenjivanja usaglašenosti, odobrenje tipa merila, odnosno overavanje merila, vremenski intervali periodičnog overavanja tih merila, vrste overavanja čije overavanje obavlja Direkcija, kao i vrste merila čije overavanje

obavljaju ovlaštena tela (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

9) Pravilnici kojima se za pojedina merila bliže propisuju zahtevi, postupci ocenjivanja usaglašenosti ili kombinacija postupaka ocenjivanja usaglašenosti, označavanje, isprave o usaglašenosti i dokumentacija iz stava 1. člana 20. zakona (rok za donošenje ovih akata nije propisan u Predlogu zakona iz razloga što se isti donose u zavisnosti od potrebe usklađivanja regulative u odnosnoj materiji sa stanjem razvoja tehnike i tehnologije);

10) Spisak standarda, odnosno normativnih dokumenata koji se donose na osnovu pravilnika kojima se za pojedina merila bliže propisuju zahtevi, postupci ocenjivanja usaglašenosti ili kombinacija postupaka ocenjivanja usaglašenosti, označavanje, isprave o usaglašenosti i dokumentacija iz stava 1. člana 20. zakona, i koji se objavljuju u „Službenom glasniku Republike Srbije” (u skladu sa važećim zakonom doneti su i objavljeni spiskovi standarda koji prate određene pravilnike kojima su u pravni sistem Republike Srbije transponovane određene evropske direktive. S tim u vezi, spiskovi standarda, odnosno normativnih dokumenata donose se u zavisnosti od njihovog objavljivanja u „Službenom glasniku Evropske unije” i iz tog razloga u Predlogu zakona nije propisan rok za njihovo donošenje);

11) Pravilnik kojim se bliže uređuju uslovi i način odobrenja tipa merila, tehnička dokumentacija koju je potrebno priložiti, broj merila istog tipa koji treba dostaviti, sadržaj i način čuvanja izveštaja o sprovedenim ispitivanjima, način označavanja odobrenog tipa merila, način čuvanja tehničke dokumentacije i ispitanih merila, kao i uslovi i način izmene i dopune, odnosno povlačenja izdatog uverenja o odobrenju tipa merila (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

12) Pravilnik kojim se bliže propisuje način i uslovi overavanja merila, dokumentacija u postupku overavanja, kao i način, uslovi i rokovi čuvanja potrebne dokumentacije (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

13) Pravilnici kojima se za određene vrste merila u upotrebi propisuju zahtevi za merila, natpisi i oznake na merilima, način utvrđivanja ispunjenosti tih zahteva, karakteristike opreme za utvrđivanje ispunjenosti zahteva, sadržina obrasca za rezultate ispitivanja odnosno merenja kao i metode merenja (rok za donošenje ovih akata nije propisan u Predlogu zakona iz razloga što se isti donose u zavisnosti od potrebe usklađivanja regulative u odnosnoj materiji sa stanjem razvoja tehnike i tehnologije);

14) Pravilnik o vrsti, obliku i načinu stavljanja državnih žigova, koji se upotrebljavaju pri overavanju merila, rok njihovog važenja kao i bliži oblik i sadržaj uverenja o overavanju merila i uverenja o odobrenju tipa merila (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

15) Pravilnik o načinu vanrednog pregleda merila, sadržaju i roku čuvanja izveštaja o pregledu (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

16) Pravilnik kojim se bliže propisuje sadržaj i postupak sprovođenja metrološke ekspertize (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

17) Pravilnik kojim se bliže propisuje način i postupak ispitivanja prethodno upakovanih proizvoda radi provere ispunjenosti metroloških zahteva, zahtevi za opremu koja se koristi prilikom merenja stvarne količine prethodno upakovanih proizvoda, metrološki zahtevi koje moraju da ispune količine prethodno upakovanih

proizvoda, način označavanja količina i dozvoljena odstupanja stvarnih količina od označenih nazivnih količina (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

18) Pravilnik o veličini i obliku znaka usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda, način postavljanja tog znaka, propisani postupak utvrđivanja ispunjenosti metroloških zahteva, kao i način i uslove dokumentovanja usaglašenosti količine prethodno upakovanog proizvoda sa metrološkim zahtevima (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

19) Pravilnik o zahtevima za merne boce, dopuštenim odstupanjima zapremine, načinu i uslovima odobravanja znaka proizvođača, veličini i obliku znaka usaglašenosti, kao i o natpisima i oznakama na bocama kao mernim posudama (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

20) Pravilnik kojim se bliže propisuje sadržaj i način sprovođenja stručnog ispita za metrološkog inspektora (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona);

21) Pravilnik kojim se bliže propisuje obrazac i sadržina službene legitimacije za metrološkog inspektora, uslovi pod kojima se legitimacija izdaje, prestaje da važi, način na koji se uništava legitimacija koja je prestala da važi, kao i način vođenja evidencije o izdatim službenim legitimacijama (rok za donošenje je najkasnije godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona).

U pogledu **institucionalnih mera**, potrebno je ukazati da je ovim zakonom predloženo novo razgraničenje poslova između Ministarstva i Direkcije, tako da poslove ovlašćivanja privrednih subjekata i drugih pravnih lica za obavljanje poslova overavanja merila, obavlja Direkcija, a ne Ministarstvo. S tim u vezi, u Direkciji će se preraspodelom postojećih kadrovskih kapaciteta omogućiti efikasno obavljanje ovih poslova. Takođe, razgraničenje poslova između Ministarstva i Direkcije ogleda se i u tome što će nadzor nad radom imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti vršiti Ministarstvo, za razliku od važećeg zakona po kome nadzor nad stručnim radom imenovanih tela vrši Direkcija.

S druge strane, Ministarstvo već raspolaže kapacitetima u pogledu sprovođenja nadzora nad radom tela koja su imenovana za ocenjivanje usaglašenosti u skladu sa propisima kojima su u pravni sistem Republike Srbije transponovane određene evropske direktive.

U pogledu uvođenja obaveze polaganja stručnog ispita za zaposlena i druga angažovana lica koja će obavljati poslove overavanja merila važno je istaći da će se podzakonskim aktom propisati program polaganja, kao i uslovi i način polaganja tog ispita (rok za donošenje podzakonskog akta je najkasnije šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona), s tim što je u prelaznim i završnim odredbama Predloga zakona propisano da su zaposlena i druga angažovana lica u ovlašćenom telu dužna da polože stručni ispit u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu podzakonskog akta kojim se propisuje polaganje stručnog ispita. Napominjemo da Direkcija ima višegodišnje iskustvo u održavanju raznih obuka u oblasti metrologije.

U pogledu **neregulatornih mera** nastaviće se mere i aktivnosti za praćenje ostvarivanja ciljeva preko podataka koji će se redovno objavljivati u Izveštajima o radu Direkcije.

Direkcija će kontinuirano vršiti neophodne izmene i tehnička unapređenja internet stranice Direkcije, sa ciljem da informacije koje se na njoj objavljuju budu precizne i dostupne zainteresovanim stranama. Takođe, u vezi sa novim poslovima Direkcije koji se odnose na istraživanje i razvoj u oblasti metrologije, kao i obavljanje izdavačke delatnosti, Direkcija će učestvovati u međunarodnim i domaćim

istraživačkim i razvojnim projektima u oblasti metrologije, a rezultate projekata objavljivaće u vidu stručnih radova i publikacija.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PREDLOGA ZAKONA O METROLOGIJI SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa - VLADA
Obrađivač -MINISTARSTVO PRIVREDE

2. Naziv propisa
PREDLOG ZAKONA O METROLOGIJI

DRAFT LAW ON METROLOGY

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa,

POGLAVLJE V, NASLOV VI, ČLAN 77. SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU, KOJI SE ODNOSI NA STANDARDIZACIJU, METROLOGIJU, AKREDITACIJU I OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI PO KOM SE REPUBLIKA SRBIJA OBAVEZALA DA ĆE PREDUZETI NEOPHODNE MERE KAKO BI SE POSTEPENO POSTIGLA USKLAĐENOST SA TEHNIČKIM PROPISIMA EVROPSKE UNIJE I EVROPSKOM STANDARDIZACIJOM, METROLOGIJOM, AKREDITACIJOM I PROCEDURAMA OCENE USAGLAŠENOSTI.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,
ČLAN 72. SPORAZUMA.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,
ISPUNJAVA U POTPUNOSTI.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

GLAVA 3. SPOSOBNOST PREUZIMANJA OBAVEZA IZ ČLANSTVA U EU, 3.1. SLOBODA KRETANJA ROBA, DEO 3.1.1. HORIZONTALNA PITANJA, 3.1.1.4. METROLOGIJA.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

UGOVOR O FUNKCIONISANJU EVROPSKE UNIJE, DEO TREĆI-POLITIKE I UNUTRAŠNJE DELOVANJE UNIJE; NASLOV II. – SLOBODNO KRETANJE ROBE, ČL. 34-36, SA KOJIMA JE PREDLOG ZAKONA O METROLOGIJI U POTPUNOSTI USKLAĐEN.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima, /

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima, /

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost, /

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije. /

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

NE POSTOJI ODGOVARAJUĆI PROPIS EVROPSKE UNIJE SA KOJIM JE POTREBNO OBEZBEDITI USKLAĐENOST NACRTA ZAKONA O METROLOGIJI. OVIM ZAKONOM SE STVARA PRAVNI OSNOV ZA PREUZIMANJE UREDBI I DIREKTIVA EU U OBLASTIMA KOJIMA SE REGULIŠU ZAHTEVI ZA MERNE JEDINICE, KAO I ZAHTEVI ZA MERILA I PRETHODNO UPAKOVANE PROIZVODE.

PRI IZRADI PREDLOGA ZAKONA UZETE SU U OBZIR PREPORUKE IZ REVIDIRANOG DOKUMENTA MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA ZAKONSKU METROLOGIJU (*International Organization of Legal Metrology*) - OIML D1:2012 U KOJIMA SU DEFINISANI ELEMENTI ZA IZRADU ZAKONA O METROLOGIJI DRŽAVA ČLANICA ORGANIZACIJE, A PREDLAGAČ JE IMAO U VIDU I ELEMENTE MEĐUNARODNIH DOKUMENATA OVE ORGANIZACIJE - OIML D1, OIML D2, OIML D9 i OIML D16. TAKOĐE, OVAJ ZAKON PREUZIMA POJMOVE I DEFINICIJE MEĐUNARODNOG REČNIKA TERMINA U ZAKONSKOJ METROLOGIJI, KAO I POJMOVE I DEFINICIJE MEĐUNARODNOG REČNIKA OSNOVNIH I OPŠTIH TERMINA U METROLOGIJI.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?
DA

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?
DA

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti
PREDLOG ZAKONA O METROLOGIJI NIJE BIO PREDMET KONSULTACIJA SA EK, JER SE NJIME NE VRŠI USKLAĐIVANJE SA PROPISIMA EU. NAKON SPROVEDENE JAVNE RASPRAVE O NACRTU ZAKONA, U OKVIRU TVINING PROJEKTA „JAČANJE KAPACITETA NACIONALNOG SISTEMA ZA INFRASTRUKTURU KVALITETA I TELA ZA OCENU USAGLAŠENOSTI”, IPA 2013-SR 13 IB EC 01, U PERIODU OD 23. DO 27. NOVEMBRA 2015. GODINE ANGAŽOVANI SU EKSPERTI IZ ČEŠKOG METROLOŠKOG INSTITUTA, I TO GOSPODIN PAVEL KLENOVSKI, GENERALNI DIREKTOR I GOSPODIN FRANTIŠEK STANEK, DIREKTOR ZA ZAKONSKU METROLOGIJU, KAKO BI SVOJIM SUGESTIJAMA I PRIMEDBAMA POMOGLI ČLANOVIMA PROJEKTNE RADNE GRUPE U FINALIZACIJI TEKSTA PREDLOGA ZAKONA O METROLOGIJI. MIŠLJENJE NAVEDENIH EKSPERATA NIJE PRILOŽENO, JER SE PREDLOGOM ZAKONA NE VRŠI USKLAĐIVANJE SA PROPISIMA EU.